

SLOVENSKI NAROD.

Inhača vsak dan svečer, izimati nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr.

Za oznanila plačuje se od Štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tisk, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnost naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v ponedeljek dné 1. julija 1895.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. u. občinstvo ujudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne prenehava in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

vvelja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 18 — | Četrta leta . . . gld. 8-30

Pol leta . . . „ 6-50 | Jeden mesec . . . 1-10

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec,

30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15 — | Četrta leta . . . gld. 4 —

Pol leta . . . „ 8 — | Jeden mesec . . . 1-40

Naročnje se lahko z vsakim dnevom, a hkrat se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oznamo na dotedno naročilo.

Upravljanje „Slovenskega Naroda“.

Stranka pri delu.

Pojutranjem, v nedeljo priredi narodna stranka svoj ljudski shod v Starem trgu pri Ložu. Ta ali oni bi utegnil vprašati, zakaj zvrševalni odbor stranke ni poprej pričel delovati v narodu z jednakimi javnimi shodi. Nič ni lagje, kakor takovo vprašanje, a v tem slučaju je tudi opravičenje lahko. Zvrševalni odbor — to lahko zagotavljamo — je iz prvega začetka, ko je bil od shoda zaupnih mož nalogo, izvesti organizacijo stranke, pa neprestano obračal svojo pozornost tudi na shode kot na tisto sredstvo, s katerim se narodi politično odgajajo in njih organizacija za javno delovanje utrujuje. Začetkom pomladi je bil stopil z rodoljubi po raznih krajih dežele v dogovor ter za april in majnik določil shode na vsako nedeljo. Na belo nedeljo se je bil postavil shod v Krškem, drugo nedeljo potem v Starem trgu, tretjo v Idriji itd. Vodstvo stranke je bilo torej vse pripravilo za intenzivno delovanje po shodih, kakršnega so rodoljubi želeli, — ali tedaj, na velikonočno nedeljo, zadene prestrašna katastrofa naše stolno mesto in okolico njegovo! Odslej je bilo po-

pustiti vse druge politične misli in namene ter skrbeti jedino za to, da se ničesar ne zamudi, kar zamore pomagati osobito nesrečni Ljubljani. Voditelji narodne stranke, katerim ljubljansko prebivalstvo že dolgo zaupa skrb za mestne koristi, morali so in hoteli so v tem žalostnem času opravičiti to lepo zaupanje in so vsak v svojem delokrogu dan za dnevom posvečevali vse svoje moči zagotovljenju podpor za ponesrečence in položitvi temeljev za boljšo in lepšo bodočnost naše prestolnice. Pri tem neumornem delu jih je vzpodbujala misel, da to, kar store za Ljubljano, store itak za vso deželo in tudi za ves narod! Smelo se je torej odlagati politično delo drugod, dokler se ni opravilo najnujnejše delo v središči, kateremu se je bilo žalibog boriti za eksistenco. Danes, po preteklih dveh mesecih izza katastrofe, smemo zadovoljno izreči sodbo: mnogo dobrega je storjenega za novo dobo Ljubljane in sosednjih krajev, a pri tem si je po svojih voditeljih in somišljenikih, koji so dali za pomočno akcijo izbornih iniciativ in so bili neprestano pri delu, narodna stranka pridobila nevenljivih zaslug ter ob jednem dokazala, da ima na čelu in v svoji sredi može, na katere se je lahko tudi v najhujši katastrofizanašati, da imajo razum in srce za energično, rodoljubno in občekoristno delo!

Izvrševalni odbor narodne stranke sme torej sedaj obrniti pozornost tudi na druge svoje naloge. Nasprotna „ljudsko-katoliška“ ali kako-se-že-zove stranka je tudi mej tem, ko je bilo reševati Ljubljano in druge po potresu oškodovane kraje, prirejala po deželi agitatorične in provokatorične shode. To se tudi ni predrugačilo potem, ko je vodstvo narodne stranke očitno pokazalo svojo spravoljubnost s tem, da je nasprotni stranki v Ljubljani odstopilo na golo njeno željo tri mandate v občinskem svetu. In če prav je morala ista stranka na svoje oči opaziti, da ta čin našega izvrševalnega odbora njej in miru na ljubo ni našel popularnega odmeva v narodni stranki, ampak je otežkočil stališče zvrševalnemu odboru samemu, vendar se od nasprotni strani ni ničesar zgodilo, kar bi pokazalo njeno dobro voljo in podalo širšim našim kro-

gom znamenje, da se ne mara več gojiti prepira zaradi prepira in širiti strankarske zevi po deželi. Dogaja se pač ravno narobe. Isti odurni in izvajajoči ton, s kakeršnim so se poprej odlikovali tako imenovani „katoliški“ shodi, vlada pri nasprotni stranki, dvakrat neprilichen tačas, tudi te dni. Ta stranka hoče še nadalje imeti svoje umetne in domišljave meje mej sabo in mej nami, — to je sedaj zopet očividna istina! Zategadelj je prav in tudi zadnji čas, da narodna stranka prestopi od dela v središči na deželo, da se tudi z živo besedo povablja preprostemu širšemu narodu. Za pojutršnjim shodom v Starem trgu se imajo naslednje nedelje razvrstiti drugi shodi po deželi. Zaupni možje stranke in drugi rodoljubi naj pri tem pomagajo zvrševalnemu odboru, bodisi da sodelujejo pri pripravljanju shodov in skrbe za obilno udeležbo, bodisi da prevzemajo poučne govore. Vsem mora biti do tega, da se najširši krogi narodovi navajajo k zavednosti in poznavanju političnega, kakor tudi gospodarskega položaja, da se na ta način odgojujejo za samostojno presejanje in tako rešijo spomina na sebične priliznjence, kateri s svojimi govorji ljudstvo le pripravljajo za gole volitvene parole!

Državni zbor.

Na Dunaji, 27. junija.

Danes se je začela v poslanski zbornici proračunska debata. Oglasilo se je 18 proti in 15 kontravopravnikov.

Govorili so poslanci dr. Scheicher, dr. Ferjančič, Schwarz, Wassilko, Steiner, Weber in dr. Edvard Gregr, česar govor je bil bojevita zoper centralizem in njega nositelje napravljena filipika. Razprava se danes ni dokončala, najbrž pa se bo že jutri.

Za besedo so se oglasili, in sicer contra: dr. Scheicher, Schwarz, Steiner, dr. Gregr, dr. Steinwender, dr. Kramar, Schneider, dr. Romančuk, dr. Kaizl, dr. Foregger, princ Liechtenstein, Hauck, dr. Pacák, dr. Vašaty, dr. Tuček, Jax, Kaiser, Hofmann-Wellenhof; pro: dr. Ferjančič, Wassilko, Weber, Demel, Debrasi, Perić, Hompesch, Bohaty, Habermann, Lorber, dr. Menger, dr. Russ, Exner, Robič, Zurkan.

Listek.

Varaždinske toplice.

(Potopisna črtica.)

Polotila se me je bolezen in ni se hotela umakniti navadnim lekom. Rekel mi je torej zdravnik: Nesi svojo bolezen v Varaždinske toplice; tamšnja žveplena voda te ozdravi, in sploh bo koristno, da se za nekaj tednov odtegneš vsakdanjem delu in domaćim skrbem. Ker je treba zdravnika slušati, sem se na želevnici Zidanmost-Sisek postajti Zaprešić presedel na Zagorsko želevnico, in od ondot se je voziti štiri in pol ure, da dospeš na postajo Varaždinske toplice.

Ko smo se jeli voziti, se spomnili slabega dovtipa, da mora v Varaždinu kazeni doplačati, kdor vzame na postaji Zaprešić detinski vozni list, ker vsakdo se mej vožnjo postara nad dobo desetih let. Vendar ta vožnja ni počasnejša nego na dolenjski želevnici, in prav nič ni dolgočasna. Saj se vozimo po krasnem Zagorju, po bajevnem domičči Čeha, Leha in Meha. Zagorje je zares divno. Rodovitne doline krasijo travniki, njive in hrastovi gaji. Mej ravnimi dolinami se pa vrste složni griči, do vrha

obrašteni in obdelani. Prijazen sopotnik mi je našel veliko imen vasij, cerkev, grajsčin in razvalin, mimo katerih smo se vozili; kazal mi je, kako rodotivna je zemlja, in kako se zdaj možek s koruzo ukvarja, kjer je nekdaj na prisojnih brdih pridelaval mnogo dobrega vina. Pač se vsakemu Zagorcu toži po srečnih časih, ko je bilo vsega dovolj v blevu, v žitnici in v hramu, ko so pekli janjce in purane, in se je od gorice do gorice razlegala popevka:

„Još ni jedan Zagorec nije prodao vina
Neg' mu ga je popila vesela družina“.

Ko se je odprl razgled na bližnji „Kraljevi slobodni grad“ Varaždin in na ravno Podravino, izstopim na postaji „Varaždinske toplice“. Sodil sem, da sem na kraji dolge vožnje, toda kočijaš, ki me posadi v lepo kočijo, pove, da so Toplice onkraj hriba, in da se bova do tista vozila jedno uro. Vendar vožnja je prijetna, ker cesta ni strma, videti je pa v bližini in daljavi vedno kaj zanimivega. Naposled so me žejnega, lačnega in bolnega sprejeli zdravilične Vile v svoje zaščitje.

„Mjesto“ (vas) Varaždinske toplice presega v lepoti in velikosti marsikatero slovensko mesto. Ima namreč zgolj zidane hiše, farno in podružno cerkev, štirirazredno krasno zidano šolo, poštni in brzjavni

urad, lekarno, dokaj gostilen in prodajalnic ter okoli 1200 stanovnikov. Vas leži nekaj ob hribu, nekaj v valoviti dolini, po kateri leze rečica Bednja proti Dravi. Od tod do Varaždina je 15 kilometrov; višina nad morjem merjena pri zdravilišči je 199 m.

Ko se ustavim pred kopališčem, berem napis: „Kupelji cara Konstantina“. Mislim si: to je pa predebelo. Podadé mi pa knjigo Ivana Tkalčića: „Sampurne toplice kod Varaždina u Hrvatskoj“; tam sem čital prestaro zgodovino teh toplic. Slovele so kakor aquae fasae vsaj že v prvem stoletju po Kr. r. Ko so potlej pogorele, jih je dal, kakor svedoči plošča pred blzo 50 leti izkopana, prvi krščanski cesar Konstantin (okoli 320 po Kr. r.) obnoviti „cum porticibus et omnibus ornamentis“; podelil je Toplicam tudi pravico tržnega dneva na vsako nedeljo. Posrečilo se je dalje izkopati obod toplega vrelca iz rimske dobe, in tako zdaj dičijo vrh toplega vrelca iste marmornate plošče kakor pred kakimi 16 stoletji. Dokaj dobro ohranjeni kamnorezi predstavljajo baje rop Amfitritin. Toplice je vsled pobožnega volila zadobil prвostolni kaptol (kapitelj) Zagrebški okoli leta 1100 po Kr. r., in jih poseduje še zdaj z lepim vlastelinstvom v okolici, ki obsega nad 6000 oralov.

Posl. dr. Scheicher je rekel, da je zavala v mnogih krogih žalost, odkar se je prikazal avstrijski Lucanus; mnogo netjakov in netjakinj joka in marsikak mladi pravnik, v čigarski žilah se pretaka plava kri in ki zategadelj misli, da mora postati okrajni glavar, žaluje. Sicer pa se bo Lucanus najbrž kmalu prikazal v zbornici. Naš konzervativem se je premenil v kohnservativem, ker ima samo še naloge, ščititi razne „Kohne“. Da se ni pravi čas zamudil, bi se bila lahko izvedla dobra volilna reforma. Najbolje bi bilo, da se voli v skupinah, sestavljenih po poklicih, to bi bilo najbolje zastopstvo interesov. Nevarnosti, katera grozi, nas more ubraniti le zbornica, ki ima socijalno-politički program.

Posl. dr. Ferjančič je rekel: Prišli smo na konec političkih perijodi, katero moramo zmatrati za veliko zmoto. Kaka koalicija ni nič nenavadnega, toda avstrijska koalicija se ni obnesla in se ni mogla obnesti, ker je iz svojega programa izključila politička, narodna in verska vprašanja. Taka vprašanja pa se na tak način ne dajo zadušiti. Kaj se bo sedaj poskusilo, ni znano, gotovo pa je, da se to ne bo obnovilo, kar se je razbilo. Morda je res, da v Avstriji brez koalicije ni mogoče vladati, ker nobena stranka ni tako močna, da bi mogla nad drugimi gospodariti; toda obstati more v Avstriji le tista koalicija, ki se je brez zadržka postavila na stališče zakonov, ustave in državnih osnovnih zakonov. Na koaličinskem polju pa je vzrasla gobica, imenovana posest. Povdarjanje posasti je bilo zadnje sredstvo, zadrževati naravni razvoj narodov. Zahtevalo se je celo, naj na mesto odišlega uradnika pride drug, ki je istega mišljena, kar je najbolj smešno. Govornik je potem obrazlagal narodne zahteve slovenske in končno rekel: Če nastanejo stalne razmere, sodili jih bomo s stališča, katero sem popisal. Po tem se bomo ravnali pri iskanju parlamentarnih zvez. Tista parlamentarna skupina, v kateri smo bili več let, naj bo uverjena, da bomo skušali gojiti z njo najboljše razmerje. Rešitve proračuna ne bomo zadrževali, opustili politička vprašanja na vlado in se bavili samo s stvarnimi vprašanji. (Odobravanje.)

Posl. Schwarz je izjavil, da češki narod ne bo odnehal od opozicije, dokler se ne opusti centralizem pri upravi in dokler se narodna jednako-pravnost ne bo izvršila. Od sedanje vlade ni pričakovati premembe sistema, zato tudi mladočeški poslanci ne morejo glasovati za proračun.

Posl. baron Wassilko se je bavil z rumunskimi razmerami v Bukovini in protestoval proti očitanju, da so rumunski vsečiliščniki se udeležili protidemonstracije. Rumuncem v Bukovini se ireditovstvo ne more očitati. Poglejte v Gradec. Neki list je pojasnil ondotne škandalozne razmere. Ker tega, kar je pisal, nisem mogel verjeti, sem postal svojega posebnega zaupnega moža v Gradec, da vso stvar preišče. Potrdil mi je, da je bilo vse resnično, kar se je pisalo. Graški senat pa rektorju še graje ni izreklo; ko bi se bilo to v Črncovih zgodilo, bi takega rektora na ulico vrgli.

Posl. Steiner je protestoval zoper Wassilkova očitanja glede graških razmer, se bavil z obrtnimi razmerami in grozil z ozirom na pisavo

dunajskih židovskih listov, da bodo Dunajčanje s temi ljudmi s silo naredili tabula rasa.

Posl. pater Weber je ostro napadal bivšo koalicijo in židovske liberalce ter očital vladi, da ravna pohujšljivo, ker po božjem zakonu ne sme v nedeljo nihče delati, še vol in osel ne, samo državni uradniki morajo delati, kar je ateistično.

Posl. dr. Gregr je rekel, da neće lučati kamena na tisto stranko, katera gre samo še ono spoštovanje, kakor mrliču. Vsa koalicija je imela namen, utrditi ustavo, bila je eksperiment kakor drugi, ki pa so vsi storili klaveren konec. V državi tiči velika življenska sila, da navzlic nesrečnim eksperimentom še ni razpadla. Kaj še ni dovolj žalostnih skušenj, da države ni moči centralizovati in ponemčiti? Ko Magyarov ni bil več mogoče tlaciči, se je država razcepila na dva dela, pa tudi dualizem bo kmalu naredil fijasko, in le vprašanje časa je, kdaj se bodo prestigle državni polovici vežče vezi. Kaj pride potem, se ne ve, a to se ve, da so se doslej vsi ti eksperimenti razbili ob odporu češkega naroda, in dokler ta ne doseže svojih pravic, ne bo miru. Večina narodov sovraži sedaj ustavo bolj kakor kdaj, drži se je le stranka, za katero je bila narejena, katera stranka pa sedaj umira. Centralistična ustava ni samo greh, to je hudo delstvo na državi in nje narodih; ona je uzrok in izvir vseh nesreč in proti njej se bodo Čehi borili, dokler ne zmagajo. Ljudje se čudijo, da je iz celjske afere nastala kriza. To je posledica sistema. Hallwich je rekel, da je utrakviziranje nemških zavodov nevarno Nemcem. Ne Nemcem, ampak končnemu smotru ustave, germanizaciji. Ta sistem pa bo triumfoval samo na truplih nemških narodov. Čehi smo za spravo z Nemci in smo jim obilokrat ponudili list, naj zapišejo nanj garancije za svojo narodno ravnopravnost. Koalicija je padla, sistem pa je ostal in zato tudi boj ne bo prenehral. Mi ne delamo opozicije avstrijski državi, pač pa sistemu, ki bo prej uničil državo, kakor češki narod. Avstrija bo ali federalna država, ali pa je sploh ne bo.

Govoril je še posl. Debiasi. Razprava se je na to pretrgala.

Prihodnja seja bo jutri.

V Ljubljani, 28. junija.

Čehi in Poljaki. Poljski listi zagovarjajo politično zblžanje med Čehi in Poljaki. Sedaj Poljaki nimajo več nobenih predoskokov zaradi mladočeškega rusofilstva. Najboljši zagovarja „Dziennik Polski“ zblžanje s Čehi. Ta list pozivlje poljski klub, naj zastavi vse sile, da pritegne češke poslanke v bodočo državnozborsko večino. Če hoče levica postopati proti Čehom, kakor oni fanatičen Nemec, ki se z nasprotnikom neće niti kopati v jednem morju, je to njena stvar. Poljaki nimajo povoda, se po levici ravnati in če se sklene sprava med Čehi in državo po posredovanju Poljakov, bil bi to najlepši list v zgodovini poljskega kluba. Tako misljijo poljski poslanci. Če Nemci trdijo, da se brez njih ne more vladati v Avstriji, se tudi ravno tako lahko reče, da brez Čehov v Avstriji vladanje ni mogoče. Sicer se pa zdajlevica ne sme identificirati z nemškim narodom, kajti je le še jedna sama njegova skupina. Zaradi lepih očij levice se

drevesa. Ob hribu nad dvorcem se pa razteza velik perivoj, ki zasluži vso pohvalo. Snažne steze se vijo med cvetlicami, livadami, meji kipi, klopni in raznim gozdnim drevjem. Čist, brezpršen, gozdov vzduh, neumorno tiče petje in krasen razgled na dolino ob Bednji, na vasi raztresene po dolini, na bele zidanice ob vinogradih nekdanjih in novič nasejanih, in na griče, ki se dvigajo do zelenega Kalniškega hribovja, ti vedre srce, budi še tako otožen ali bolan.

Zdravilni zvepleni vrelec kipi iz zemlje v spodnji ravnini perivoja. Popolnoma čista voda ima $45^{\circ} R$ topote in duh po starih ali prav za prav po prestarih jajcih. Skoro se pa zveplenega duha toliko navadiš, da boš to vodo celo pil in dobro ti bo teknila. Vrelec daje do 4500 hektolitrov vode na dan, ali vsako sekundo blizu jedno vedro. Tisoč in tisoč ljudij je že ta voda ozdravila v nadpoldrugem tisoč let. Kemično analizo ti poda g. Kukovič, Slovenec, upravitelj kopelji in tukajšnjega vlastelinstva. V katerih boleznih ta voda koristi, in kako naj jo piješ, ali se kopljesh v vodi ali v zveplenem blatu, ti pa pove priljubljeni kopališčni zdravnik dr. A. Longhino, Hrvat iz Primorja, ki razumi tudi slovenski.

pač ne smejo še češki poslanci odrivati od vlade.

— Pred nekaterimi meseci bi pač bili v poljskih listih zastonj iskali tako simpatičnih glasov za Mladočehe. Vidi se, da so Poljaki tudi prišli do prepričanja, da z zdajlevico ni mogoče dobro vladati v Avstriji.

Volilna reforma je stvar, katera ne zgne z dnevnega reda avstrijske notranje politike, dokler se ne reši. Dosedaj je že uničila dve ministerstvi in še katero utegne pasti, predno se stvar reši. Knez Windischgratz je pretil, da bode s silo zatrl zahtevo po občni volilni pravici, a naposled se je pa le sam moral prej umakniti, nego so delavci prenehali s svojimi zahtevami. Ideje se s silo ne dajo zatreći, to je skušal tudi bivši ministerski predsednik. V torek imeli so na Dunaju delavci shod, na katerem so zopet zahtevali občno volilno pravico. Govorilo se je, da se bode vsakemu ministerstvu, ki volilne reforme ne izvede, tako godilo, kot se je koalicijemu. Za to bodo že skrbeli delavci. Delavci pretili so z generalnim štrajkom. Jeseni se utegnejo v Avstriji dogoditi stvari, katerih nikdo ne pričakuje. Od vsake vlade bodo delavci zahtevali, da izvrši volilno reformo. — Mi pač ne verujemo, da bi že jeseni prišlo do generalnega štrajka, a toliko je gotovo, da bodo naposled tudi v Avstriji delavci dobili volilno pravico. Vsak upor proti temu bode zaman, kakor je tudi bil v Belgiji.

Nameravano imenovanje kardinalov. Govori se, da bode še letos papež imenoval nuncijsko pariškega in dunajskoga in nadškofa solnograškega za kardinala. Nuncij Agliardi bi potem ostavil Dunaj, kar želi ogerska vlada. S tem bi bila znana zadeva poravnana.

Očinske volitve bodo baje na Dunaju koncem avgusta. Liberalcem to ne bode po volji, kajti želeli so volitve v oktobru ali pa še le v novembру, ko se povrnejo vsi kapitalisti dunajski iz toplic. Vidi se, da minister notranjih stvari Kielmannegg nikakor ne misli posebno podpirati liberalcev. Zastonj so se mu laskali liberalni listi.

Vstaja v Makedoniji. V Bolgariji vsi časopisi z vso odločnostjo zahtevajo reforme v Makedoniji. Povsod se kažejo simpatije za makedonsko vstajo. V več bolgarskih mestih so bili shodi, na katerih se je sklenilo podpirati vstajo. V Makedoniji je baje prebivalstvo na vse pripravljeno. V Egri Palanko prišel je iz Skoplja neki paša delat mir. V tem, ko je v Bolgariji veliko zanimanje za vstajo, se v Srbiji nikdo dosti ne zmeni, če tudi je vstaja v krajih, v katerih bivajo Srbi. Koliko se je govorilo in pisalo, kako nalogu ima Srbija v orientu, a sedaj se pa, kakor se kaže, ne zaveda dosti te velike naloge.

Bolgarska deputacija nastopi kmalu pot v Rusijo. Vodil jo bode metropolit trnovski Klement. Sveta sinoda kot taka v deputaciji ne bode zastopana. To najbrž zaradi tega, ker bolgarska cerkev velja v Rusiji za razkolno in bi v Peterburgu pravne marali vsprejeti deputacije, v kateri bi bila zastopstvo take cerkve. Po nekem poročilu iz Sredca je tja prišel ugoden odgovor, da bode deputacija v

Dalje v prilogi.

Pridi semkaj, če si hočeš otresti bolezen in skrbi. Pomagalo se ti bo, kolikor zmore ugodno bivališče, blagod-jna priroda, zdravilna voda in zdravniška učenost.

Gospod, ki ima tukaj imenitno besedo, me je vprašal, kako mi ugajajo Varaždinske Toplice. Odgovoril sem: Reverendissime! Jako mi ugaja bivanje tukaj. Zadovoljen sem v vsakem obziru. Zdraviliška naprava in radovališča kažejo povsod priprosto a plemenito radodarnost visokih ljudomilnih lastnikov; vendar se mi vidi premalo gostov v tem posvetnem samostanu. Premalo se rabi reklama. Vsaj ta reklama naj se uvede, da bolniki vračajoč se ozdravljeni domov, tukaj hraniti dadé svoje palice in bergle ter obuvala od klobučine. Dosti imate prostora za tak muzej in arhiv. — Gospod se pa bridko nasmehne ter odvrne: Glejte ondu doli dve mlinski kolesi. Te goni top a zveplena voda, ali pa se nam rogata, da to vodo, kateri morebiti ni para v Evropi, in katera bi mogla ozdraviti toliko in toliko zdravja potrebnih siromakov, rabimo za mlinska kolesa. Deseti del vode nam zdaj zadošča za vse tri kopelji, obisk bi se torej lahko podesezteril. A malo je gostov. Nekateri ne morebiti ni para v Evropi, in katera bi mogla ozdraviti toliko in toliko zdravja potrebnih siromakov, rabimo za mlinska kolesa. Deseti del vode nam zdaj zadošča za vse tri kopelji, obisk bi se torej lahko podesezteril. A malo je gostov. Nekateri ne morebiti ni para v Evropi, in katera bi mogla ozdraviti toliko in toliko zdravja potrebnih siromakov, rabimo za mlinska kolesa. Deseti del vode nam zdaj zadošča za vse tri kopelji, obisk bi se torej lahko podesezteril. A malo je gostov. Nekateri ne

Peterburgu vsprejeta. Nam se to ne zdi popolnoma gotovo.

Diplomatične težave v Nemčiji. Nekatere vlasti ugovarjajo, da bi Nemčija imela pravico pobirati kako carino od ladij, ki pojdejo skozi kanal med Severnim in Baltijskim morjem. Leta 1856. se je odkupila carina, katero je pobirala Danska za vožnjo skozi preliv. S prisvojenjem Šlesvik-Holsteina je Nemčija prevzela tudi to obvezanost. To mnenje utegne dati povod raznim diplomatičnim razporom.

Pomožna akcija za Ljubljano in druge po potresu prizadete kraje.

Pri razpravi o vladnem načrtu glede državne podpore Ljubljani in drugim po potresu prizadetim krajem v poslanski zbornici dne 24. junija je govoril tudi posl. dr. Ferjančič. Njegov govor, ki bo naše čitatelje gotovo zanimal, slöve glasom stenografskega zapisnika tako-le:

Visoka zbornica! Oglasil sem se za besedo, da priporočam, naj se vzprejme ta predloga, dasi mislim, da se jej z nobene strani visoke zbornice ne bo nasprotovalo.

V tem stadiju pomožne akcije za tiste, ki so bili po potresu na Kranjskem in na Štajerskem prizadeti, nečem govoriti o katastrofah podrobno-stih; držal se bom samo predloge in tudi ne bom popisoval velikosti nastale škode, dasi sodim, da nasvetovane svote nikakor ne bodo zadostovale, da se ž njimi pokrije škoda.

Namen te predloge in teh kreditov je, pomagati tistim, ki so potrebni pomoči, nalogi jim je, rešiti tiste eksistence, ki so v nevarnosti. Z ozirom na ta predpostavljena je pač po sebi umevno, da se bo skrbelo za to, da se bo ta denar tudi v tem zmislu porabil, kar se v vladni predlogi izrecno povdara. Želet bi pač, da bi se potrebnost pomoći kolikor se da ekstenzivno jemala, ker si lahko mislim, da je potres tudi take ljudi hudo zadel, ki imajo kaj imetja; ti sicer niso prišli v stisko, ali nih imetje se da težko realizovati ali pa le z velikimi žrtvami. Jaz bi tudi v takih slučajih rekел, da so ljudje pomoći potrebeni.

Taki pomoči potrebni ljudje bi seveda ne zahtevali in tudi ne mogli zahtevati, naj se jim da kaka podpora, pač pa smoje računati na brezobrestno posojilo ali vsaj na nizkoobrestovano posojilo, kakor je predloga odsek.

Iz domovine nam prihaja mnogo tožb, da nasvetovana državna podpora ne bo zadostovala. Vzlic temu nismo in tudi danes ne bomo predlagali, naj se zneski povečajo in to iz raznih uzrokov: prvič, ker se bo šele tekom časa dalo dognati, kolike pomoči je kdo potreben, ker bo prej pozivedovati glede razmer posavnih oškodovancev; dalje pa zategadelj, ker se bodo ti krediti jemali iz tekočih dohodkov in bi se dognani državni proračun premenil ter bi se izkazal primankljaj, če bi se v proračun postavili večji zneski.

Za sedaj torej ne bomo predlagali večjih zneskov, računajoč sigurno, da bodo še vedno mogoče, apelovati na državno podporo, če bi se pokazalo, da dovoljene svote niti za podpore najbolj potrebnih ne bodo zadostovale.

Vladna predloga se je gledé nekaterih točk bistveno premenila oziroma popolnila — kar odoibravam — namreč glede tiste točke, kjer se je delal razloček mej posojili na deželi in v Ljubljani in kjer se pravi, da se bodo za mestno občino ljubljansko porabili tisti zneski, katerih bi na deželi popolnoma ne porabili.

Da bi pa na deželi ne porabili, kar se jim bode

dovolilo, o tem dvomim, dasi je mogoče, da se motim, zakaj jaz sodim to stvar nekoliko drugače. Imel sem namreč priliko, prepričati se o škodah v najbolj prizadetih krajih in videv sem grozne stvari. V Ljubljani so hiše, razun tisti, katere bo podreti, sicer vse podprte pa se dajo vender še popraviti, na deželi, pa so hiše in cele vasi povsem razrušene. Dvomim torej, da bi se dovoljeni krediti na deželi ne porabili.

Vesel bi bil, ko bi se v tem oziru motil; če pa vzlic temu od kreditov za deželo kaj ostane, je samo dobro, če se ta ostanek v zmislu prememb, katero je sklenil odsek, porabi za mesto. Neki nedostatek pa je pri tej dodatni določbi. Ni namreč določeno, do kdaj je poraba tega denarja rezervirana za deželo in od kdaj bo ostanek na razpolaganje mestu.

Ta čas bi bilo treba določiti, dasi zakonski načrt ničesar ne določa, doklej bodo ti krediti na razpolaganje. Iz zakona je samo posneti, da je za kredite določen čas petih let.

V drugem odstavku § 2. pravi predloga, da je ta posojila vrnila v letnih obrokih, začenši s 1. januarijem 1901. leta. Predloga torej predpostavlja, da se bo kredit v petih letih ali porabil, ali ne. Tudi zakon o davčnih olajšavah kaže na to, ker veleva, da mine pravica do posojil tekem petih let, v kateri dobi je nove stavbe in prezidavanja v Ljubljani izvršiti.

Zdi se mi torej, da bi se moral določiti prekluzivni termin, od katerega se bo na deželi neporabljeni kredit mogel porabiti v mestu, sicer bi s to predloga dovoljeni virement ne imel uspeha.

Gotovega predloga, naj se v zakonu določi termin, ne stavljam, ker sodim, da bo to vlada, kakor jo bodo napotile razmere, določila naredbenim potom, ker se s tem le izvrši zakonita določba in intencija zakonodajalčeva.

Menim, da bi se za dobo dveh ali k večjemu treh let ta posojila rezervirala za deželo, od tega časa naprej pa se porabila za mesto, v kolikor se niso že porabila na deželi.

Vprašanje, katero se v zakonu ne omeni, je proračunski odsek rešil v podobi resolucije, in to vprašanje je za nas največje važnosti. To je vprašanje o nizkoobrestovanih posojilih, katero priporoča proračunski odsek s posebno resolucijo. Visoka vlada je v proračunskega odseka izjavila, da se glede te resolucije ne more izreči.

Želet bi, da se je v tem prepričala, da je tudi pomoč na ta način potrebna.

Mislim, da je potreba, pomoči tudi na ta način, sama na sebi jasna. Soglasno se toži, da se je škoda v Ljubljani dosti prenizko cenila, in če je res, da so tehniki določili samo stavbno vrednost, katero so imela poškodovana poslopja pred katastrofo — kar je umevno — tako so določili škodo, katere popolno refundiranje bi ne zadostovalo, da se doseže to, kar je pravi namen cele pomočne akcije. Zakaj namen cele pomočne akcije je, omogočiti ljudem, da popravijo svoja poslopja tako, da bo možno v njih prebivali.

Ako se hoče ta namen doseči, potem se nikakor ne bo dosegel na ta način, da se da ljudem — v mislih imam posebno kategorijo ondotnih hišnih posestnikov — samo stavbena vrednost poslopja. Če se ljudem, ki drugega imetja nimajo, katerih podrte hiše so obremenjene s hipotekami, da samo stavbena vrednost, ne bodo vedeli, kaj ž njo storiti. Za novo stavbo je znesek premajhen, ker bi nova stavba gotovo več veljala. Nepravično pa bi bilo, ko bi oškodovanci zahtevali, naj se jim ta večja vrednost da kot podpora ali kot brezobrestno posojilo, ker bi sicer od potresa imeli dobiček. V ta namen, da se takim oškodovancem omogoči zidanje, bi bilo umestno, da se jim da kot nizkoobrestno posojilo, k večjemu tri odstotno, kolikor potrebujejo nad stavbeno vrednost.

pravilno in ne skušaj hrvatiti, dokler ne znaš hrvaški. Kmet bo s teboj Kranjcem govoril bolj počasi, in spoznal boš, da imaš pred seboj poštenega človeka, ki ni samo po noši in licu, ampak tudi po svojem mišljenju popolnoma podoben kmetu iz dolenje Štajerske ali Kranjske. Možje v širokih brgušah, od daleč ženskim kikljam podobnih, iz nekdajne Koceljeve kneževine so tudi ohranili slovenski obraz, a jezik se j m je žalibog že večinoma pomadjaril.

Ko človek nekoliko okreva, si pogleda tudi okolico. Lep sprehod po drevoredu v ravnini je do grajčinske pristave. Tam ti postrežejo z mlekom, z mrzlimi jedili in z vinom. Lepa pot je tudi v grajček Piščanovec, kjer ti tudi postrežejo. Oni dan sem po prijaznosti gospoda upravitelja Kukoviča videl veliko tovarno v Leskovcu uro vožnje oddaljeno od Toplic. Tam se bukova debla iz Kaptolske šume režejo na parketne deščice in prirejajo kosovi za razno pohištvo. Stroji so novi in vse žene parna moč. Ko smo se nagledali točnega delovanja strojev in ljudij, samih domaćinov, smo se nastanili v Drenovški krčmi. Krčmar ki je imel nad kletjo napis: „danás za novce, sutra badava“, nam je dal na razpolago vse, kar je imel pri hiši; pa mi, domini spectabiles et clarissimi, kakor nas je mož nazival,

Država bi s tem nič posebnega ne žrtvovala, kajti 3% odstotki za posojila že dandanes niso tako nizka obrestovanja. Če se pomisliti, kake svote dobi država proti takim obrestim po poštni hranilnici, se o žrtvah države niti govoriti ne more; a država bode na drugi strani pospešila namen glavne akcije. Taki poškodovanci nimajo kredita, ne dobe ga pri zasebnikih, še manj pa jim hoče kdo graditi na upanje.

Jaz mislim take realitete, na katerih so že hipoteke. Stavbeni kredit daje se pa le na gotove stavke. Neobhodno potrebno je, da država pomaga, in želet bi, naj bi se vlada že danes izjavila, da je pripravljena, dati taka posojila, ki bi države tako znatno ne obremenila.

Naposled si usojam glede razdelitve podpor in posojil različne vrste sprožiti neko misel, da jo vlada poštev. Jako neprijetna in težavna naloga je, pri tacih pomožnih akcijah tako postopati, da se vsem ustreže. Niti misliti ni, da bi se v tem slučaju vsem ustreglo. Deželna vlada v Ljubljani bode imela velike težave, kako naj razdeli pomožni denar, in prepričan sem, da se zaveda te težave.

Temu bi se morda s tem odpomoglo, da se osnuje odbor za razdeljevanje. V ta odbor bi morali priti člani vseh slojev prebivalstva in postaviti bi se moral na najobjektivnejšo podlago.

Zanj bi se moral obdariti člani, ki poznajo deželo in ljudi. Če bi ta odbor imel kaj govoriti, bi se deloma pomanjšala odgovornost deželne vlade. Če člani iz vseh slojev prebivalstva v tem odseku so delujejo, govore in glasujejo, so tudi za stvar sodo-govorni, in v toliko je vlada manj odgovorna.

Pomislite le, kako slabe govorice sledi takim pomožnim akcijam.

Jaz sem stvar le omenil; morda bode vlada sama poskrbela, da se osnuje tak odbor ali podobna korporacija. Omejujem se na to, kar sem povedal in predlagam, da se preide v podrobno razpravo po odsekovih predlogih.

Dopisi.

Iz Krškega, 25. junija. V nedeljo vršil se je tuj kaj shod katoliško-političnega društva. Zakaj se je sklical prav za prav ta shod, nam ni prav umevno. Mislimo, da sta slovenski stranki v Ljubljani sklenili nekako premirje, ter da se razteza to premirje tudi na deželo. Ali motili smo se. Kajti na tem shodu se je zopet prav pošteno hujskalo proti krutim „slovenskim liberalcem“ in „radikalcem“ ter proti našim liberalnim in radikalnim časopisom. Na shodu je bilo vsega skupaj vštevši ženske in otroke, okoli 4000 oseb. Od meščanstva se shoda ni udeležil nikdo. Prvi govorik g. dr. Gregorič iz Ljubljane je govoril še dokaj mirno. Dozdeva se nam, da je ta mož nastopil kot kandidat „katnarodne“ stranke za prihodnje volitve na Dolenjskem, ker je govoril o slabih postavah, ki so jih skovali dosedanji poslanci, ter da bode treba voliti v javne zastope le prave „katoliške“ poslance. Govoril je tudi o civilnem zakonu, o katerem se še ne sanja našim kmetom, kakor da bi jih hotel opozoriti na to, da se zakoni lahko sklepajo tudi na drug način, kakor sedaj, govoril je o lovskem zakonu, o katerem smo tudi mi prepričani, da ga bode treba predrugačiti, govoril o zavarovalnicah proti ognju omenivši, da bo treba napraviti deželno prisilno zavarovalnico, govoril o narodnjakih, ki zahtevajo slovensko mašo, doma v svoji družini pa lepo nemško kramljajo, (se popolnoma strinjam že njim dasi ima g. dr. Gregorič najmanj povoda omenjati kaj tacega, ker on sicer ne zahteva slovenske maše, a doma v družini vender več nemško kakor pa slovensko govor), govoril proti socijalistom, vendar pohvalivši dunajske socialistike, ter končal

nismo dobili drugega, nego prav lahkega vina, težkega rženo-ječmenovega proseno-koruznega kruha in luka kozjaka, ki dokaj po česnu diši. Jedino žemljo je pa mej ponujanjem odnesel sosedov cucek. Dobre volje smo sedli na šture in hlude okoli trinoge mize, in pili smo po starem običaji in po križevačkem ustavu. Pohvalili smo vince in mož je samoljubo pristavil: revera est valde bonum! Ko sem gledal starega moža, sem vzkliknil proti sosedu: To je „perillustris ac generosus Cintek“, moj vzornik iz značajev, katere opisuje Ksaver Šandor-Gjalski v pripovedkah „iz varmegijskih dana“. Krčmar te besede čuvši pak odvrne: nisem niti plemenit ne Cintek, ampak možek Stjepan, prvi in jedini krčmar v Drenovcu. Vprašam ga, je li Stjepan kralj ali Stjepan mučenik? Mož odgovori: Dokler sem bil junak in samec, bil sem Stjepan kralj; a zdaj imam hudo ženo in gladno deco, in sem, Bog-me, Stjepan mučenik! — Bog te živi mučenik-veseljak!

Najkrasnejši sprehod je pa na Tonimir. Tam je gosposka zidanica na najvišjem hribu mej Toplicami in Varaždinom. Višave nad morjem ima samo 317 metrov; po senčni stezi skozi perivoj in bukovo šumo dosegš v pol ure do vrha. Tam ti je krasen razgled. Proti jugu vidiš vse, kar si že videl iz perivoja, na zapadni strani je grič za gri-

toplice, kjer ima potrata in razkošje prvo mesto in zdravljenje stoprav drugo; zopet drugi svoje novce rajši nosijo v tujino in daljino, ker jim je pre malo gospodski zdravje iskati v bližini in domo vini. Za pravično hvalo naj Toplice same skrbe. Umetna reklama je — kakor ve vsakdanja skušnja — na pol pretirana, na pol zlagana; takšne pa lastniki-svečeniki ne morejo rabiti. Tako se goditi tudi drugim prirodnim zakladom, s katerimi se ponaša divno Zagorje. Tu imamo, poleg rodovitega polja, v vsej obilnosti izvrstnega tesarskega in mizarskega lesa, gostega marmorja, nepregörne ilovice; imamo mnogo rude od žvepla, železa, mangana in cinka; tukaj se raztezajo velikanske plasti premoga ne slabšega od najboljšega štajerskega. Toda prav malo se izkorisčajo ti zakladi, ampak še vedno čakajo podjetnega zakladokopa in pristopnejših železnic. Vsaj ta železnica, ki vede od Zarešča semkaj, je tako potegnjena, kakor da se na laž obgiblje krajev prirodno najbogatejših in naših od nekdaj slavnih zdravilnih kopelij kakor Varaždinskih in Krapinskih Toplic, Stubice in Sutinskega.

Narodovo gibanje v Varaždinskih toplicah je kaj živahn, zlasti okoli ljudskega kopališča. Lahko se meniš s prostim kmetom, samo govoril slovenski

govor prebravši štiri točke, v katerih je izražena smer "katoliško-narodne" stranke. Govor ni napravil nikakega utisa. Govornik ni pravi ljudski govornik, govor prejednakomerno; vidi se, da mu manjka tiste gorečnosti, katera odseva iz govornika, popolnoma prepričanega za sveto stvar, katero zagovarja. — Drug govornik je bil župnik g. Ž. Govoril je o "sovražnikih in prijateljih slovenskega naroda". Da so najhujši sovražniki slovenskega naroda slovenski "liberalci" in "radikalci" in "liberalno in radikalno časopisje" je po sebi umevno. Kaj čuda, da je primerjal liberalce in radikalce s "hudiči", ker prvi liberalec in najhujši radikalec je bil "hudič". Nekateri trdijo, da je govornik v svojem govoru poklical 50krat hudiča na pomoč. Neki kmet, zapustivši shod, pa se je klasično izrazil: "Ostanimo raji pri stari veri, v ta novi preveč kolnejo". Sicer pa je bil njegov govor poln protislovij. Slovencem je postavil v vzgled domoljubno delovanje rajnega Martina Kočevarja, ob jednem pa rohnel proti novi šoli, za katero je rajnki M. Kočevar "največ storil", proklel je slovensko liberalno pesništvo, ob jednem se pa potegnil za pesnika Simona Gregorčiča, katerega so hoteli o svojem času začistiti na gromadi; vzel je v varstvo tudi dra. Andreja Ferjančiča, kakor da bi bil ta odlični poslanec njihovega mišljenja in ne bi bil predsedoval zboru narodne stranke v Ljubljani. Govoril je tudi o stvareh, n. pr. o filozofijskem liberalizmu, o dunajskih socijalistih itd., o kateih prosti ljudstvo niti pojma nima. Ko je končal govornik svoj govor, vprašal sem se: "sem-li liberalec, ali radikal, ali hudič, ali pa še morebiti poštena slovenska duša, katera Vam bode poročala o tem shodu?" — Končal se je ta shod s tem, da da so vabili na naročitev "Dolenjskih novic" in k pristopu k katoliško-političnemu društvu ali k "novi veri", kakor se je izrazil zgoraj omenjeni kmetič.

Vabilo

k
javnemu velikemu ljudskemu shodu
"Narodne stranke"
kateri bode
dné 30. junija ob 1/2 4. uri popoludne
pri vsakem vremenu
v prostorih g. Josipa Žnidaršiča po domače Žurga
v Starem trgu pri Ložu.

Vzpored:

1. Govor: "Splošni politični položaj".
2. Poročilo o delovanji deželnega zbora.
3. Govor: "Narodno gospodarske težnje slovenskega naroda".
4. Govor: "Program narodne stranke".
5. Posamezni nasveti in vprašanja.

Ker je ta shod za vsakega zeló važnega poslana, vabijo k najobilnejši udeležbi s spoštovanjem sklicevatelji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. junija.

— (Občni zbor "Narodne Tiskarne") bo jutri v soboto ob 11. uri dopoludne v uredniških prostorih in se bo vršil ne glede na število zastopanih delnic.

— (Državna podpora za Ljubljano) se bode pozneje zvečala, ako se pokaže, da sedaj sklenjena svota ne bi zadostovala svojim namenom.

čem in v ozadji zeleno gorovje Ivanšice in Rogaške okolice; proti severu so bližnji griči lepi kakor vrtovi, v ravnini je razgrnjen ves Varaždin, za njim se vije Drava, za Dravo so Ormož, Središče, Čakovc, in zadi imenitne vinorodne slovenske gorice. V vsej tej okolici je brez števila vasij, belih cerkev in gradov — rajska zemlja, ki jo je neumrlo slikal Stanko Vraz. Proti vzhodu se prostira ravna Podravina, rodovitno Medjimurje in daljna ravan preko Mure, do tija, da nebo na zemjo, pada. Tukaj gori se pač uživa sveži vzduh; jaz sem pa užival tudi odojka pod milim nebom na ražni pečenega in po starem običaju staro graševino. — Zamislil sem se ob mirnem jasnem večeru: vid mi nese čez Donaško goro do virov Soče in Drave, čez Velebit do sinjega morja, tja doli, kjer se Sava in Drava v Donavi vtoplja, in "onamo, onamo za brda ona" ob Skadarškem jezeru. Na tej ogromni, prirodno bogati, prelepi zemlji vstaja nov zarod, vrl na duhu in telesu, jednega srca in jezika. kar zapejo moj najnovejši prijatelj, petletni G . . . na vse grlo:

Liepa naša domovino,
Oj junačka zemljo milo!
Stare slave djeđovino,
Da bi vazda sretna bila!

Tej novici se v včerajšnjem "Slovencu" tendenčno pristavlja, da gre v tem oziru posebna hvala gg. poslancem grofu Hohenwartu, kanoniku Klunu in Povšetu. Tudi mi nočemo dvomiti, da so imenovani poslanci vsak po svoje storili dolžnost; prav tako gotovo pa je, da imajo pri tem svoje neoporečne zasluge tudi drugi slovenski poslanci, katerim "Slovenec" hvale ne privošči ali vsaj iz znanih razlogov noče, da bi jo svet zvedel. — Govor g. dra. Ferjančiča k temu predmetu priobčemo danes, prihodnji pa pride govor gosp. posl. Kluna.

— (Osobna vest.) Carinskega urada praktikant g. Fran Garbas je imenovan carinskим asistentom v XI. čin. razredu pri glavnem carinarskem uradu v Ljubljani.

— (Pogreb g. Andreja Praprotnika.) Kako priljubljen in čisan je bil pokojni v vseh krogih ljubljanskega prebivalstva, je pokazal včerajšnji pogreb, katerega je vodil v spremstvu duhovščine in alumnov Št. Peterski župnik g. Malenšek. Pred krsto so bili v dolgih vrstah razvrščeni učenci I. in II. mestne šole, Marijaniča in Lichtenturnovega zavoda in drugi učenci. Pred hišo je zapel združeni zbor pevskega društva "Slavec", gg. učiteljev in učiteljskih pripravnikov žalostinko. Za krsto so se razvrstili za mnogobrojnimi sorodniki zastopniki društev "Narodne šole", "Slov. Matice", "Učiteljskega društva" itd., g. vladni šolski referent Merk, šolski nadzornik Šuman, člani dež. šolskega sveta, ravnatelji in profesorji srednjih šol, učitelji iz vseh krajev, mnogobrojno zastopana duhovščina na čelu g. prošt Kloputar, občinski zastopniki, uradniki in meščani in velika množica rodoljubnih dam. Na izrecno željo pokojnikove hčere matere Tekle je šel sprovod mimo nunskega samostana. Krasne vence s trakovi so položili na krsto: Slov. učiteljsko društvo — častnemu udu; Slov. Matica — zaslužnemu odborniku; Tiskarna R. Milica — I. uredniku "Učitelj. Tovariša"; Učitelji I. mestne dežke ljudske šole — bivšemu voditelju; Učiteljsko osobje mestne dekliške osemrazrednice; Nemška dekliška šola; Predragemu očetu — hvaležni otroci; Ljubljenemu bratu — žalujoča brat in sestra; Rodbina Gerber — zadnji pozdrav. Sožalne brzjavke so poslali od mnogih krajev posebno: Učit. društvo za celjski in laški okraj; Učit. okrajna konferenca za slov. šole v Ribnici; nadzornik vitez Klodič itd. Kakor pred hišo žalosti zapel je zbor tudi na pokopališči žalostinko, ko se je izročilo truplo pokojnikovo materi zemlji.

— (Delavska zavarovalnica zoper nezgode v Trstu.) Ker smo se uverili, da mnogim članom delavske zavarovalnice zoper nezgode niso znane dolobne glede volitev v odboru, hočemo navesti, kar je najvažnejše, da se bodo volilci vedeli ravnati, kadar se razglase kandidatje. Volitev se bo za imenovane vršbe vršila dne 15. julija v Trstu (via Mercato vecchio št. 3) in sicer se snide volilna komisija ta dan ob 2. uri popoludne. Glasovnice je ta dan od 2. do 4. ure oddati ali osebno ali pa jih je dopolniti s pošto. Na glasovnice, katere bi se oddale ali dopolnile po 4. uri popoludne, se volilna komisija ne bo ozirala. Vse pošiljatve morajo biti frankovane, nefrankovane se ne bodo vzprejemale. Kakor smo

Užalostil sem se. Spomnil sem se, koliko sta krvaveli Drava in Mura pod rimskimi legijami, pod Goti, Longobardi, Huni, Obri, Madjari in Turki. Pred oči so mi stopili rimski imperatorji Avrelijan, Prob in Dijoklecijan, ki so bili rojeni Ilirijani, pak so tod mimo vodili svoje ladije k zmagom na korist ošabnemu Rimu. Vstali so pred menoij Ljudevit Posavski in njegov morilec, Knez Kocelj in blagovestnik Metodij, Matija Gubec iz Zagorja, ki je kralj Matjaš narodnih psemij in naposled Ivan Kukuljević, nekdanji lastnik posestva Tonimira. Ta je morebiti prav tukaj zasnival svoje Slavjanke, v katerih poje:

Slavjani! Slavjani!
Vi naroda sluge!
Vi čuvare carstva,
A drugovi tuge!

Mladi prijatelj me vzbudi iz žalostnih spominov rekoč, da se že dela noč, in poda mi svojo spominsko knjigo, da kaj vanjo zapišem. Odgovoril sem mu: Ne boj se dečko, za nočjo pride jasni dan slovanski! V spominsko knjigo mi je pa narekoval Virgilij:

"Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor!"

Tonimir, dne 22. junija 1895.

že dvakrat pojasnjevali, volijo vršbe II., IV. in VI. skupine. Vsaka skupina voli jednega zastopnika delodaljalcev in jednega zastopnika delavcev ter dotična namestnika. Vsak podjetnik, kateri ima volilno pravico, voli v tisti kategoriji, v katero spada njegovo podjetje. Zastopnikom je izvoljen tisti, kdor dobi relativno največ glasov, namestnik pa je tisti, kdor je dobil za njim največ glasov. Zavarovani člani, delavci in uradniki, imajo vsi brez izjeme, moški in ženske, aktivno volilno pravico. Izvzeti so le vajenci, volontérji in praktikanti ter tiste osebe, ki zategadelj ne zaslužijo nič ali malo, ker se niso še izučili. Pasivno volilno pravico imajo samo polnoletni delavci in uradniki. Zavarovani člani volijo na ta način, da se vsi zavarovani delavci in uradniki jedne vršbe zjednijo na kandidata, kateri mora biti sam zavarovanec in spadati v tisto skupino, kakor dotični delavci in uradniki. Ime tega kandidata zapiše zaupni mož delavcev in uradnikov, katerega ti sami izbera, na glasovnico in se na njej podpiše; na njej je tudi zapisati, koliko delavcev in uradnikov služuje pri dotični vršbi in vse, kar ima na njej zapisati delodajalec. Kateri kandidat dobi največ glasov, je izvoljen zastopnikom, kdor jih dobi za njim največ, pa njegovim namestnikom. Vsaka glasovnica velja za toliko glasov, kolikor je pri dotični vršbi delavcev in uradnikov.

— (Redni občni zbor "Glasbene Matice") sklicuje odbor na soboto, dne 13. julija t. l. ob 6. uri zvečer v prostore ljubljanske čitalnice ter vabi k taistemu tem potom vse p. n. društvenike.

— (Družba sv. Cirila in Metoda.) V dan sv. Cirila in Metoda, t. j. 5. julija ob polu 7. uri imela bode Št. Jakobsko-Trnovska ženska podružnica na Rožniku običajno sv. mašo, katero bode služil društveni predsednik čast. gospod Tomo Župan, na kar se opozarjajo družbenice omenjenega predmestja.

— (Konec kritičnih dnij.) Tudi današnji zadnji izmej napovedanih treh kritičnih dnij je minil popolnoma mirno. Nadejati se je torej, da se bode konečno že vendar prebivalstvo pomirilo in preverilo, da je bil ves pretiran strah popolnoma prazen in nepotreben in da pač nikomur ni bilo potreba bežati iz Ljubljane.

— (Trnovska cerkev) je znotraj popravljena. Odre so odnesli že preteklo nedeljo. Zvonika sta podrti do tja, kamor so segale razpoke. Brez vaskršne zaprte se bode torej lahko obhajalo patronsko opravilo sv. Janeza Krstnika prihodnjo nedeljo dne 30. t. m. O polu 6. uri bo prvo duhovno opravilo, slovesna služba boja bo ob 9. uri, popoludne ob polu 5. uri pa pridiga in litanje.

— (Vojaške pisarne) Erarno poslopje v Hilšerjevih ulicah, kjer so se nahajale vojaške pisarne, bilo je — kakor znano — po potresu tako poškodovano, da se glasom komisijskega zapisnika mora podreti. Vojaški erar namerava poslopje še letos podreti ter tam sezidati novo poslopje za nameščenje omenjenih pisarn pa se je pričela včeraj graditi baraka ob novi Tržaški cesti in podaljšanih Knaflejih ulicah. Baraka bode kako obširna in solidna ter tudi za prezimovanje urejena.

— (Vojaška bolnica in oskrbovališče) se boda po sklepnu mešane vojaške in civilne komisije, ki je ogledala te dni prostore, popravili začasno le v toliko, da se dobre najpotrebnejši prostori za urade obeh zavodov za tako dolgo, da se ne zgradijo nova poslopja.

— (Slovensko planinsko društvo) je od katastrofe sem ustavilo zabave in društvene izlete ni pa ponehalo delovati, kajti zaznamovalo, popravilo in napravilo je mnogo novih potov ter zida planinsko kočo na Velem polju pod vrhom Triglava. Sedaj pa, ko se je zemlja pomirila in ko je napočil čas potovanja po naših krasnih planinah, bo tudi planinsko društvo začelo zopet delovati. Najprej priredi izlet na S. Višarje, in sicer v nedeljo dne 7. julija t. l. S. Višarje slove daleč po slovenskih pokrajinh radi slavne Božje pčti in tudi daleč v tujini radi krasnega razgleda. Pripraven je ta izlet tudi radi tega, ker se na vrhu S. Višarje dobi dovolj jedila in pičače in ni treba izletnikom ničesar soboj nositi. Odhod iz Ljubljane z opolnočnim vlakom, prihod v Trbiž ob 3. uri 26 min. zjutraj, od tod pelje po ravnini lepa pičlo uro delga pot

Dalje v prilogi.

Dr. J. M.

do „Sv. Angelja“ pod hribom. Od tod pa vodi dobra pot pričetkom po travnikih in mej poljem in se prične polagoma vzdigovati po gozdih in po skalovitem svetu. Od „Angelja“ do vrha dospe se prav lahko v treh urah, torej prihod pred 8. uro na vrh, kjer se izletniki udeleže skupno sv. maše. Potem je ogled razgleda in prosta zabava. Opoludne obed. Povrat raz goro ali peš ali pa po sanjkah v Trbiž. Odhod iz Trbiža ob $\frac{1}{2}$ uri zvečer, prihod v Ljubljano ob 9. uri 4 min. zvečer. Udeležniki naj blagovole pri društvem blagajniku gospodu Sokliču pod Trančo svojo udeležbo naznaniti; dobro došli tudi nečlani.

— (Vodstvu dolenskih železnic v preudarek) Piše se nam: Promet na dolenskih železnicah se nenevadno dobro razvija. Na Grosupljem stoji časih hkrati kar več vlakov, potnikov pa se zbere toliko, da je kar črno. Pri vsem in vedno pa imajo prednost Kočevci Kočevski vlak vozi navrnost iz Ljubljane v Kočevje, dasi je uradoma razglašeno, da je direktni vlak tisti, ki vozi v Brčin, oziroma Novo Mesto, kočevski pa vozi od Grosupljega. Kako to, da se to uradno določilo ne izvršuje? Tudi to je velika ovira, da na progi Grosuplje - Novo Mesto ne vozi noben tovorni vlak, ampak da pobirajo osebni vlaki blago, vsled česar morajo čakati dolični z blagom obloženi vagoni kar po 4 do 5 dñij, dočim vozi na progi Ljubljana-Kočevje vsak dan tovorni vlak, dasi je, izvzemši premog, ki pa je „Regiegut“, na tej progi dosti manj tovornega prometa, kakor na novomeški. Tudi to je jako čudno, da vozijo vlaki na novomeški progi po petčetrt ure dlje, kakor na kočevski, dasi sta obe progi jednak.

— (Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca junija 1. 1895. uložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 430 strank 177.605 gl. 63 $\frac{1}{4}$, kr. 402 stranke pa vzdignile 189.036 gl. 96 kr. V drugem četr letju dovolilo se je 175 poslicem posojil na zemljišča v znesku 246.635 gl.

— (Policjske vesti.) Gostilničar Mat. Kramar v Kuriji vasi padel je včeraj z voza, naloženega z gnojem ter prišel tako nesrečno pod kolo, da mu je bila desna noge pod kolenom zlomljena. — Fijakarski hlapec Janez Kozelj pal je predinočnjem v Udmatu z voza ter se tako težko poškodoval, da so ga morali prepeljati v deželno bolnico. Kozelj bil je precej vinjen ter po redarju že prej pozvan, naj se pelje takoj domu, kar pa ni storil.

— (Nesreča.) Zidar Janez Skovacina metal je včeraj s prvega nadstropja Seemannove hiše v Vegovi ulicah les skozi okno na dvorišče. Prodajalka češenj Ana Ženj prišla je s svojo košarico v omenjeno dvorišče ravno v trenutku, ko je imenovani zidar zopet vrgel tram skozi okno; tram padel jev je na glavo ter jo tako težko poškodoval, da je le malo upanja, da bi ostala pri življenju.

— (Uredništvu našega lista) dohajajo večkrat vprašanja in nasveti v strogo mestnih rečeh, da bi se jih objavilo. Mi ustrežemo takim željam, če moremo, ali pa tudi posredujemo na pristojnem mestu. Tudi odslej bomo tako delali. Samo prosimo, da se nam naravnost in jasno pove, kaj se želi zvedeti ali doseči.

— (Najvišje darilo.) Nj. Vel. cesar je poklonil ubogim šolskim sestrám v Trnovem na Notranjskem podporo 400 gld. iz najvišje zasebne blagajnice, kot prispevek za plačanje stroškov šolske zgradbe.

— (Potres) V popolnitev naše včerajšnje, pod tem zaglavljem pričebene novice prijavljam, kar nam piše prijatelj našega lista iz Št. Vida pri Vipavi: Da smo še vedno v potresni perijodi, to nam kaže naš zares čuden potres. Hiša gospoda Filipa Vrtovca — nasproti oni, v kateri je udelana spomenka plošča Matiji Vrtovcu — se vedno potresava. Človek bi mislil, da je ta potres, ki ima tako majhno dimenzijo, res tudi le nedolžen potresek, brez močnih sunkov, a temu ni tako. Ker sem slučajno jeden najbližnjih sosedov, opazoval sem že večkrat ta čudni pojav. Zdaj se stresre prodajalnica tako, da razne škatulje kar dol popadajo, obešene rute v hrajo, petrolej v svetilkah se kar peni itd., pod seboj zaslišiš pa zastok in bobnenje, da te zazebe do kosti. Kmalu je zopet vse tiko. A glej! Spodaj stoječi ljudje se preplašeni ozirajo na levi konec prvega nadstropja. Potres jih je opozoril s svojim ropotom, da zdaj zgoraj gospodari v tem, ko je pri tleh vse mirno. Seveda stiska babjevni svet glave in si pripovedava marsikaj, zlasti, da v tej hiši „plaš“. — Prav mirna hiša je malokedsaj; če ni prav močnih sunkov, da bi se cela hiša stresla, je pa skoraj vedno neko vibriranje, mi pravimo rahlanje. Čudno je tudi to, da potres na hiši ne na pravi primeroma — vsej zunesi ni poznati — po

sebne škode, kajti tiste male praske po zidovji, koje ljudje kažejo zdaj, bile so večinoma že poprej. Mora že močno zidana biti. Da bi bili ljudje posebno zbegani radi tega, ni opažati. Da bi le tudi potres sam res tako brez žalostnih posledic zginil. Štrokovnjaka prof. Vodušek in nadkomisar Putick sta zaznamovala središče velikonočnega potresa „Kras“. Kaj ko bi mi zagledali nekega lepega jutra vulkanček? — Dne 25. t. m. ogledal si je te čudne prirodne pojave vodja c. kr. okrajnega glavarstva iz Postojne in včeraj prišel je baje inženir preiskat hišo in tla. Zanimanje je mej inteligencijo in mej pripristem ljudstvom izredno.

— (Vojaške vesti.) Bodoči mesec bodoča prišla na Kranjsko dva oddelka c. kr. akademije v Novem mestu, da izvršita taktične vaje. V vsakem oddelku je jeden častnik, okoli 50 gojencev akademije in 6 vojakov. Prvi oddelok bode imel svoje vaje dne 21., 22. in 23. julija v okolici Kranjske gore in Bleda, drugi oddelok pa dne 22. in 23. julija v okolici Tržiča in Radovljice.

— (Epizoda izza potresne noči.) Zanimanje za dogodbe in dogodbice izza potresne noči se je sicer že močno ohladilo, ali jedna epizoda, ki se je takrat primerila, je tako karakteristična, da jo bočemo zabeležiti. V Tupaličah živi zakonska dvojica, mej katero pa ni pravega porazumljenja. Mož je namreč pjanček in se ga vsako nedeljo in vsak praznik poštenu nasrka, tako da časih niti ne ve, kako mu je ime. Umeje se, da v takih trenotkih tudi z ženo ne ravna posebno galantno. Na velikonočno nedeljo je prišel po svoji navadi popolnoma vinjen domov in silno razgrajal, tako da mu je žena zagrozila: Toliko časa bom molila, da te bo hudič vzel. Ko je nastal potres, planila je žena iz postelje, zgrabila svoje dete in stiskaje je k sebi vpila: Mene ne, pri meni je nedolžnost, mož je za pečjo! Tudi mož je potres vzbudil in ko je slišal, kaj vpije žena, se je hipoma streznil. Mislil je, da je prišel res peklenček ponj, vzel sekiro in se postavil za vrata. — Ko je potres ponehal, je odložil sekiro in zadovoljno rekel: Ustrašil se me je! Ko so mu drugi dan sosedje dokazovali, da je bil potres in ga opozarjali na poškodbe na njegovi lastni hiši, se jim je smejal in še sedaj je prepričan, da je hudič, ko je prišel ponj, stresal zemljo, pa se njega zbal ter zbežal.

— (Zdravstveno stanje.) V Dragi v črnomeljskem okraju so osepnice skoro prenehale; zbolela je samo jedna osoba v poslednjem času in sta zdaj le še dva bolnika.

— (Zaupen shod Slovencev v Gorici) je bil minuto nedeljo ob 3. uri popolnude v dvorani „Goriškega Sokola“. Zborovanje, katerega se je udeležilo 60 povsem nezavisnih mož, je trajalo poltretjo uro in je bilo jako živabno včasih celo viharno. Vsi govori so bili vzprejeti navdušeno, istotako dve resoluciji.

— (Skrivnosten ranjenec) V tork zvečer proti 11. uri je našel neki krčmar blizu Proseka v krvi ležečega neznanega moža, ki je imel hude rane in opeklne na trebuhi. Navzlic hudemu poškodovanju je ranjenec povedal, da se zove Ivan Pust in da je rudar s Tibovlj, star 23 let. Odšel je zjutraj z nekim tovaršem iz Devina proti Trstu. Mej potom pa ga je tovarš proti večeru napadel z revolverjem in ga hotel oropati. Kaj se je nadalje zgodilo, ne ve, ker je bil v nezavesti. Pri ranjencu sta se našla dinamitni kapsel in vžigalna vrvica. Preiskava bode dognala, ni li morda Pust se hotel sam usmrtni z dinamitom. Odvedli so težko ran enega z ambulantnim vozom rešilne družbe v bolnico v Trst.

— (Ljubovna tragedija v Pulji.) Mlada lepa Milada Dvoržak je imela že dle časa znanje z nekim mornarjem, rodom Ogrom, Ivanom Trömel. V poslednjem času pa se ji je bolj dopadel podčastnik mornarice Fran Dollitzer. Ko je Trömel zvedel, da nezvesta ljubica vsak večer hodi na sprechod z novim ljubimcem, je sklenil maščevati se. Kupil si je revolver in čakal za grmom skrit blizu Pulja na Monte Ghiro na tekmeca in nezvesto ljubico. Ko sta prišla mimo njega, ustrelil je zapored šestkrat, a nobenega ni hudo poškodoval. Dollitzer vrgel se je na napadalca in začela sta se boriti. Pri tem je Trömel izvlekel Dollitzerju bajonet in svojega nasprotnika težko ranil, potem pa je pogbenil. Ranjeni Dollitzer je s težavo prišel do svoje ladije, na kateri je ukrcan. Trömlovo truplo pa so našli drugi dan grozno razmesarjeno blizu železniškega mostu na železniškem tiru, kjer je našel smrt.

— (Intendantska kriza v Zagrebu) Kako poroča „Obzor“, se je intendantska kriza v Zagrebu rešila ugodno. Dr. Miletic ostane še nadalje intendant narodnega gledališča hrvatskega, ker ga na tem mestu poleg priznanja rodoljubnega občinstva in javnega mnjenja drži tudi zaupanje bana, ki mu je navzlic mnogim birokratskim intrigam postal jako laskavo pismo v Prago, kjer biva zdaj dr. Miletic. Vsled tega je dr. Miletic pozval svojega prijatelja in kolega, ravnatelja češkega narodnega gledališča v Pragi gospoda Šuberta na slovno otvoritev novega gledališča v Zagrebu in sklenil pogodbe za gostovanje nekaterih prvih sil češke drame.

— (Iz raznih toplic) V toplice v Laškem trgu je došlo dozdaj 149 strank z 280 osebami, v varazdinske 180 strank z 668 osebami, v

Krapino 774 oseb, v Gleichenberg 1044 strank s 1522 osebami.

* (Dobro došla dedčina.) V Riksdufu poleg Berolina je podedovalo ubogo dekle, ki je živel v največji bedi s svojima otrokom, osem milijonov mark po nekem sorodniku na Švedskem, ki je zapustil 80 milijonov na deset jednakih del.

* (Dvojen samomor v Parizu.) Veliko senzacijo je vzbudil v Parizu samomor odličnega odvetnika Evgena Carré in njegove soproge. Uzrok je bil baje ta, da je Carré imel znanje z neko drugo oženjeno gospo in sta se zarad tega sprla s soprogo, katera se je hotela zastrupiti. Ko je neki prijatelj ji izvil iz roke strup, čul se je strel v bližnji sobi, v kateri sta našla Carré-a umirajočega na tleh. Soproga njegova je zgrabila za revolver in z vzklikom „odpuščam ti“ se je ustrelila tudi ona.

Slovenci in Slovenke! ne zabitte družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Za prebivalce, prizadete po potresu:

Po deželnem poslancu Ivanu Hribarju je doposal gosp. Dragotin Fakin 21 gld. 70 kr., katere je nabral mej delalci c. in kr. topničarskega ravnateljstva v pomorskem arsenalu Puljskem. Imena darovalcev priobčimo prihodnjic.

Zupanstvo trga Središkega je poslalo zbirko 100 gld. Darovali so: Gospa Seinkovič 5 gld., g. Andraž Dečko 1 gld., g. Jurij Zadravec 10 gld., č. g. župnik Cajnkar 5 gld.; č. g. župnik Šinko 5 gld., župan Kočevar 5 gld., c. kr. poštar Čulek 5 gld., zdravnik dr. Spešić 5 gld., Ivan Kočevar starši 5 gld., Jos. Šinko 5 gld., trgovec Makso Robič 5 gld., gospa Liza Huber 5 gld., g. učitelj Strenkl 4 gld., učitelj Kosi 3 gld., načelnik požarne straže Klemenčič 2 gld., občinski blagajnik Kolarč 2 gld., Franc Kolarč ml. 1 gld., Matija Kanič 1 gld., Matija Šavora 1 gld., Jakob Skerjanec 1 gld., Josip Ploh 1 gld., Jakob Levi 1 gld.; k temu je dodala občina Središka 22 gld., skup tedaj 100 gld.

Uredništvo našega lista je poslalo: G. Ivo Bučar uradnik iztočnih železnic v Solunu 103 gld. 42 kr. (215 frankov v zlatu) v korist potresom oskodovanov Ljubljancov; darovali so nastopni „rojaci i ljudoljubi v Makedoniji i na Kosovu“: gg. Fran Jenisch, Ed. Wiegand in Hektor Finazzer, inženjerji iztočn. železnic, Ivo Bučar, Ivo Gregorič, Pietro Monteforte, Franjo Silli, Gjorgje Arcas, Jak. Scherer, Ivo Hahn, Drag. Pischnacht, Leop. Breitenbach, Karl Hauser, Ljud. Hempel, Aleks. Giron, Ad. Sporn, Joc. Kleibl, uradniki iztočnih železnic, Fr. Kmetič, kovački mojster, Mart. Rotter, tesarski mojster, Osv. Mollik, tapetarski mojster, Hičke, učitelj, Mato Pavličević in Ant. Potokar, podjetnika Fink, čevljar, Weber, krčmar.

Podporno društvo za slovenske velikosolce na Dunaju, prejelo je vnovič sledče darove: 200 gld. od slavnega dež. odbora kranjskega; po 20 gld. od slavnih posojilnic Ljubljanske okolice in Ptujške; od gg. državnih poslancev na Dunaju in sicer: 10 gld. od veleč. g. Ant. Globočnika pl. Soredolskega, po 5 gld. so darovali gg. dr. Andrej Ferjančič, dr. Lavoslav Gregorec, društveni ustanovnik dr. Ant. Gregorčič, eksc. Karol grof Hohenwart, Jos. Kušar, Ivan Nabergoj, Viljem Pfeifer, France Povše, Fran Robič, Mih. Vošnjak in kanonik Karol Klun. Po pet goldinarjev so nadalje darovali gg. Dr. Fr. Jurtela, odvetnik in deželni poslanec v Šmarji pri Jelšah, Ivan Lapanja zemljemerec v Kobaridu, Ivan Lugar, revident južne železnic na Dunaju, Jos. Martinak, c. kr. dež. sodišča svetnik v Ljubljani, vč. dr. Mih. Mogolič, župnik v Stillfriedu na Njževstrijskem, Ivan Murnik, ces. svetnik v Ljubljani, France Tomšič, nadinžener v Pragi, dr. Henrik Tuma, c. kr. sodni pristav v Gorici, Žiga Sežun, višji blagajničar na Dunaju, slavna hranilnica in posojilnica v Šinci vesi na Koroškem; po tri goldinarjev so darovali gg.: Vč. Jan. Ev. Marinič, prošt, dekan in župnik v Dobrli vesi na Koroškem, Anton Kupljen, c. kr. notat v Černomlju; po dva goldinarja gg.: Vč. g. Jurij Bezenšek, duh. svetnik in župnik v Čadramu, dr. Jurij Hrašovec, odvetnik v Celju, gospica Milka Pirnat, učiteljica v Konjicah, vč. g. Josip Škerbinc, župnik v Vogrčah na Koroškem, dr. Klement Seshun, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju (letos že drugo darilo), vč. g. Ivan Hutter, c. kr. realke katehet v Celovcu; po 1 goldinarju gg.: dr. Jan Lensch, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, vč. Karol Perinčič, župnik v Soči, vč. g. Anton Rančigaj, kaplan v Celju, vč. g. Alojzij Sijanec, župnik v Negovi, Mijo Vambergar, kr. profesor v Karlovcu, pravnik Muhić je poslal 4 gld., katere so darovali: Vč. gg. Fettich Frankheim Jos. župnik, Vaclav Vondraček, kaplan, I. I. po 1 gld., Josip Tavčar, gostilničar 50 kr. — vsi v Št. Jerneju na Dolenskem.

Iskrena hvala vsem darovalcem! Dalje darove sprejemlje vč. g. dr. Fr. Sedej, c. in kr. dvorni kapelan in ravnatelj v Avguštineju na Dunaju, I. Augustinerstrasse 7.

Brzojavke.

Dunaj 28. junija. Poslanska zbornica je v današnji seji nadaljevala generalno debato o proračunu. Debata se je sukala največ okoli celjske postavke. Posl Steinwender je zahteval, naj se ta postavka eliminira iz proračuna, sicer bi Nemci mislili, da jih hoče nova vlada provocirati. For eger je trdil, da je celjsko vprašanje splošna nemška zadeva, glede katere bi morala levica začeti najskrajnejšo opozicijo. Perić je zahteval, naj se Dalmacija združi s Hrvatsko.

Dunaj 28. junija. V današnji seji se je gospodski zbornici predstavilo novo ministerstvo. Zbornica je soglasno v zprejela predlogo o državni podpori za Ljubljano in druge po potresu prizadete kraje.

Dunaj 28. junija. Govori se, da je bukovinski deželní predsednik grof Goëss določen za naslednika deželnemu predsedniku koroškemu Schmidt Zabierowu.

Praga 28. junija. „Politik“ javlja baje iz merodajnih krogov, da se na odločilnih mestih misli vlado izročiti zopet grofu Taaffeu, kateri pa jo neče prevzeti, če se ne pridobe češki poslanci za novo večino. Ako bi prišel grof Taaffe na krmilo, bi obnovil svoj predlog volilne reforme.

Sofija 28. junija. Deputacija, katero pošlje vlada v Peterburg, da posreduje mej Rusijo in Bolgarsko, se je včeraj odpeljala. Pred odhodom jo je vzprejel Koburžan v avdijenciji.

Narodno-gospodarske stvari.

— Centralna posojilnica? Znan strokovnjak nam piše o tej stvari: Delavni g. ravnatelj Lapajne, ki se rad loti raznega dela, propagira že nekaj let idejo, da se ustanovi slov. centralna posojilnica.

Ker načina, kako bi rad g. ravnatelj svojo idejo v praktično življenje spravil, nihče ne more odobravati, kdor naše razmere pozna, trčil je dosihmal vselej na opozicijo, kadar je pri glavni skupščini „Zaveze posojilnic“ svoj projekt priporočal in zagovarjal.

To ga pa ne moti, da skuša sedaj sam in na svojo pest ustanoviti „centralno posojilnico“.

Ker pri snovanji denarnih zavodov ni dopuščeno in ne sme biti dopuščeno nikako eksperimentovanje, mora se poskus g. ravnatelja odločno in javno zavrniti.

Kaj hoče g. ravnatelj s centralno posojilnico?

On hoče s pomočjo te „obrestno stopinjo tako uravnati, da bode denar po Slovenskem postal od leta do leta cenejši“.

„da dobe posojilnice, katere to žele, hranilne vloge in posojila“,

Tega namena g. snovatelj ne bode nikoli dosegel, ker to ni mogoče.

Obrestna stopinja ali mera ni od tega odvisna, da imamo jedno posojilnico več, če tudi njo krstimo „centralno posojilnico“, ampak od obilnega denarja, ki se ponuja denarnim zavodom.

Ako denarja manjka, denar pa se potrebuje, morajo se plačati iste obresti, katere kapitalisti zahtevajo, sicer ne dajo denarja. Obrestne mere ali stopinje dosihdob niso mogli niti največji denarni zavodi, kakor je n. pr. avstro-ugarska banka, angleška banka, francoska banka itd. stalno znižati, ker vemo iz vsakdanjega življenja, da morajo celo ti zavodi po potrebi večkrat v teku leta obrestno mero zvišati, dasi so ti zavodi v zvezi mej seboj, v zvezi s finančnimi ministri, z državnimi blagajnicami in največjimi kapitalisti celega sveta.

To, kar hoče g. snovatelj doseči v tem oziru s centralno posojilnico, je gola utopija.

Obrestna mera ali stopinja ne da se znižati po prizadavanju jednega denarnega zavoda, ne da se znižati umetno.

Obrestna mera bode tudi na Slovenskem pala, kadar bode povsod dobiti dovolj denarja po ceni, preje pa ne. G. snovatelj centralne posojilnice rad bi pa tudi ustanovil „posredovalnico za kredit“; on ima pred očmi one posojilnice, katerim manjka denarja. Način, kako bi si naj dobila centralna posojilnica denar za izposojevanje, kaže, da take centrale prav nič treba ni.

Tisti denar, katerega bi naj udi centralne posojilnice kot deleže vplačevali, lahko dajo vsak čas brez vseh stroškov (pristopnine) naravnost potrebni posojilnici kot hranilno vlogo ali posojilo. V tem slučaju nimajo prevzeti nikake obvezanosti, kar je neizogibno, ako postanejo zadružniki pri centralni posojilnici z neomejenim poroštvo. Istdakto lahko brez vseh stroškov in brez vsakega sitnega in nevarnega obliga vsaka posojilnica „svoje odvišne novce“ razpeča, oziroma naloži in izposodi.

(Dalje prih.)

Listnica uradništva.

Gosp. Filip Vrtovec v Št. Vidu: Žal nam je, da danes ne moremo priobčiti zanimivega popisa, kako vre in vrvi v zemlji pod Vašo hišo, pri kateri menda potres slovo jemlje. Čuvaj Vam Bog Vaš dom! — Gosp. F. R. v Dravljah: Razgrajanje, o katerem nam pišete, so čuli tudi drugi in policija se že peča z afero. — Gosp. Velegraški v Lj.: Izvolute nam pojasnit, ali je dogodek povesti resničen?

Listnica upravnosti.

Gosp. M. J. v B. z današnjim zneskom 12 gld. je Vaša naročnina plačana do 31. marca prihodnjega leta.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja poštevanje po „Moll-ovem francoskem izganju in soli“ dokazujejo uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utruščajoč, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklencih po 90 kr. Po poštnem povzeti razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

4 (4-9)

30.000 gld. iznša glavni dobitek cesarsko jubilejsko cerkveno zgradbenih srečk. Opozorjam naše cenjene čitatelje, da se bode zrebanje vršilo nepreklicno dné **11. julija**.

Poslano.

Koliko škode imajo ljubljanski mesarji vsled potresa, je vsakemu stanovniku našega mesta znano, vendar se pa te vrste obrtniki prezirajo pri oddavanju mesa, ker se za neko kuhinjo, za katero se porabi razmerno mnogo mesa, meso sprejema iz okolice od mesarja, kateremu se je bilo že večkrat pri gospodki odgovarjati radi tihotapstva, ter se to meso uvaža, ne da bi se po regulativu mestne klavnice pravilno ogledalo, ne da bi se doplačal užitninski davek.

Mi smo ponosni na glas, kateri ima ljubljanski mesarjev živina, katero koljejo, daleč preko naše dežele mej, protestujemo pa, da bi se meso, katero se z onim v Ljubljani nikakor merititi ne more, na naše ime prodajalo, in obžalujemo, da se v sedanjih kritičnih časih ljudem meso prodaja, ne da bi se moglo trditi, da ni zdravju škodljivo. Ona oblast, kateri je čuvati nad občinskim odredbam in sanitarno varnostjo, naj blagohotno preišče, kaj je na tem nepravilnega in škodljivega mesarskemu obrtu.

V Ljubljani, dne 28. junija 1895.

(845)

Mesarska zadruga.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Henrika Wencel na v Ljubljani premičnine (razno blago, specerijske in W rheimska blagajnica) cenjene 262 gld. 90 kr., dné 1. in 15. julija v Ljubljani.

Janeza Viranta zemljišče v Lužarjih, cenjeno 1395 gld., dné 2. ulija in 6. avgusta v Velikih Laščah.

Jakoba Selana posestva v Vnajih Goricah, cenjeno 990 gld., 220 gld., 130 gld. in 100 gld. in 199 gld. pritiklin, dné 3. julija in 3. avgusta v Ljubljani.

Janeza Ivanetiča ml. posestvo v Metliki, cenjeno 5467 gld., dné 3. julija in 3. avgusta v Metliki.

Janeza Starčinca zemljišče v Krasincu, cenjeno 2699 gld., dné 4. julija (v drugi) v Metliki.

Umrli so v Ljubljani:

26. junija: Ivanka Terček, knjigovezova žena, 23 let, Trnovski pristan št. 8.

V deželnih bolnicah:

25. junija: Jera Verhovec, gostija, 84 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
27. junija	7. zjutraj	737.2	15.7°C	sl. svzv.	obl.	0.0
	2. popol.	736.3	24.2°C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	736.4	17.8°C	sl. zah.	jasno	dežja.

Srednja temperatura 19.2°, za 0.3° pod normalom.

Zahvala.

Za ljubezno sočutje, koje se nam je menjalo in o prilici neizrečno bridke izgube, našega sedaj v Bogu počivajočega, nepozabnega, predragega nam očeta, oziroma brata, blagorodnega gospoda

(853)

Andreja Praprotnik-a

šolskega ravnatelja v p., imejitelja zlatega križca s krono za zasluge, častnega člena mnogih učiteljskih društev, odbornika Matice Slovenske, meščana ljubljanskega i. t. d.

od vseh strani na tako blagodejen, tolažljiv način izkazovalo, izrekamo s tem svojo najglobokejšo iskreno zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo plemembnim darovalcem prekrasnih vencev, vsem onim, ki so pokojniku izkazali zadnjo čast, spremivši ga do pokopališča, v prvi vrsti prečastitej duhovščini, visokemu deželnemu šolskemu svetu, gospodom profesorjem, učiteljem in gd. učiteljicam, ki so od blizu in daleč priheli, ljubljanskim ljudskim šolam in njih gg. voditeljem, gg. pevcem za gulinjive žalostinke in raznimi deputacijami.

žalujoci ostali.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnit.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1895.

Nastopno omenjeni prihajajoči in odhajajoči čas osnačeni so v avstrijevropskem času. Srednjoevropski čas je krajnji čas v Ljubljani na 5 minut naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 15. urti 6 min. po moči osobni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, čas Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Salzberg, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Innsbruck, Steyr, Linz, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Egger, Karlove vare, Francoske vare, Prago, Lipko, Dunaj via Amstetten.

Ob 15. urti 10 min. ajtajraj močni vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 15. urti 10 min. ajtajraj osobni vlak v Ljubno, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, čas Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Innsbruck, Steyr, Linz, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Egger, Francoske vare, Karlove vare, Prago, Lipko, Dunaj via Amstetten.

Ob 15. urti 20 min. sicer močni vlak v Novo mesto, Kočevje.

Razun tega ob nedeljah in praznikih ob 15. urti 26 minuti popoludne osobni vlak v Lesec-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. urti 5 min. ajtajraj osobni vlak v Dunaju via Amstetten, Lipko, Prago, Francovih varov, Karlovin varov, Egger, Marijineh varov, Planja, Budejovice, Solnograd, Linz, Steyr, Gmunden, Ischl, Aussee, Zella na Jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzenfeste, Trbiš.

Ob 5. urti 10 min. ajtajraj močni vlak v Kočevje, Novega mesta.

Ob 11. urti 56 min. dopoludne osobni vlak v Dunaju via Amstetten, Lipko, Prago, Francovih varov, Karlovin varov, Egger, Marijineh varov, Planja, Budejovice, Solnograd, Linz, Steyr, Pariza, Geneve, Curyha, Brezne, Innsbruck, Zell na Jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Pontable, Trbiš.

Ob 4. urti 56 min. popoludne osobni vlak v Dunaju via Amstetten, Lipko, Celovca, Franzenfeste, Pontable, Trbiš.

Ob 9. urti 4 min. sicer osobni vlak v Dunaju preko Amstettena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontable, Trbiš.

Ob 9. urti 25 min. sicer močni vlak v Kočevje, Novega mesta. Razun tega ob nedeljah in praznikih ob 10. urti 40 minuti sicer osobni vlak v Lesec-Bled.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. urti 25 min. ajtajraj v Kamnik. (5-141)
Ob 8. " 05 : popoludne : : :
" 8. " 50 : sicer : : :
" 10. " 10 " sicer : : : (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. urti 56 min. ajtajraj v Kamnik. (5-141)
Ob 11. urti 15 : dopoludne : : :
" 6. " 90 : sicer : : :
" 9. " 55 : sicer : : : (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Zadostuje mi

da gospod Gabrijel Sedlmayr, varitelj piva „lopatarja“ (Spatenbräu v Monakovem, v svojem naznalu v št. 142 „Slovenskega Naroda“ sam prizna, da sem njegovega pristnega piva „lopatarja“ okolo 400 litrov kupil, ker s tem je očvidno dokazano, da je g. Fran Kaube tu res grdo lagal, ko je javno razglasil, da sem vsega skupaj samo 129 in 50 litrov „lopatarja“ naročil, vse drugo bil je pa „blagoslov božji“. Vam gratulujem g. Fran Kaube že radi tega, da Vas bodo bralci tega lista poznali vsaj tudi v Ameriki.

</div

Proda se dvenadstropna hiša

s 7 sobami, 3 kuhinjami, 3 kletmi, 3 drvarnicami in s pritlično sobo za kostilno, s tremi patentni, namreč za vino, žganje in tobak. Gostilna je v prav ugodnem kraju in dobro obiskovana. Več se izvē ustno ali pismeno pri lastnici te hiše. Naslov jej je: „J. J. št. 28 v Idriji“. (809-3)

Fran Burger, mizar v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 21
se pripravlja če. občinstvu za naročila izvrševanje najnadvnejih in najfinnejih pohištvenih in stavbinskih, v mizarsko stroko spadajočih del.

Tudi imam v zalogi več pohištva in izdelujem najlepše lesene stope in stene (lamberje). Delo solidno in po nizki ceni. Za dela, naročena dovolj zgodaj, tudi jamčim. Naročila izvršujem ali po predloženih mi ali pa odbranah lastnih vzorcih po vseh sloganih. (220-18)

PHÖNIX-POMADA

na razstavi za zdravje in vredavanje bolnikov v Stuttgartu 1890 odlikovana z nagrado, je po zdravniškem izreku in mnogih zahvalnih pismih, katerih število gre v tisoče, priznana kot jedino, zares resno in neškodljivo sredstvo, s katerim se doseže tako pri gospelj kakor pri gospodih lepa in bujna rast lasij in se prepreči, da ne izpadajo in da se ne deli mej njimi prhot; mladi gospodje dobé po nje rabi močne brke. Za uspeh in za neškodljivost se garantuje.

Lonček 80 kr., če se pošlje po pošti ali proti povzetju 90 kr. **K. Hoppe, Wien, XIV, Hütteldorfstrasse 81.** (356-13)

Plemeniti raki!

Sveže lovjeni, skačoči, dobro zamotani, poština in embalaža prosta.
100—120 komadov lepih namiznih rakov gld. 3—
75—80 " velikih namiznih rakov gld. 3—
55—60 " velikanov z dvema tolstima debelima škarjema 4—40
32—35 " solo-velikanov, izbrane, največje živali, od 15 etm. naprej 5—50
Jamči se za to, da dospo živi, skačoči.

Gosje perje!

skubljeno z roko, bliščče belo, gld. 1:25, isto perje neskubljeno 85 kr., puh bliščče belo, non plus ultra gld. 2:25 fnt poštne prosto. Vse po povzetju razpoložljiva.

Henr. Schapira, Buczacz, Galicija.

Opozka: Referenčije so na razpolaganje. (743-19)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(199-19) pri nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9 IV Weyringergasse 7 DUNAJ.

Vsek dan odprava z Dunaja. Pojasnila zastonj.

Cesarsko-jubilejske cerkveno-zgradbene srečke à 1 gld.

(762-9) Glavni dobitek 30.000 Srečke priporoča J. C. Mayer v Ljubljani.

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah iz (290-16)

zdrženih pivovarn Schreiner v Gradiču in Hold v Puntigamu

priporoča po tovarniških cenah

zaloga piva

prve graške delniške pivovarne

M. Zoppitsch

v Koledvorskih ulicah št. 24 v Ljubljani.

Na pismene poizvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

Trgovskega pomočnika

ne izpod 24 let starega, dobrega prodajalca ter dobro izurenega v vsaki stroki trgovine z mešanim blagom ter z deželnimi pridelki, **vzprejmam pod dobrimi pogoji.** Nastop službe z dnem 1. avgusta t. l.

(811-3)

Jakob Petrovič

trgovec v Trebnjem na Dolenjskem.

po najnižjih cenah pod najvýhodnejšimi pogojmi posluži pod janstvom in za poskušaj.

I.G. HELLER, DUNAJ

Praterstrasse Nr. 48

Bogata izstrelvala 182 strani obvezni cenni v dolenjskem

in nemškim jezikom za začetvanje takoj začet.

Prepravljal v Uljan.

(315-8)

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo milo

ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogrski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Švicariji in drugje, s posebnim

zlasti proti **poltnim bolezniom,**

vsake vrste spuščajem

uporablja z najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega mila kot higijeničnega sredstva za odstranjanje Juskinic na glavi in v bradi, za čiščenje in desinfekcijo polti je takisto splošno priznan.

Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi **40 odstotkov lesneg kotrauna** in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se pride **sliparijam** v okom, zahtevaj izrecno **Bergerjevo kotranovo milo,** in pazi na zraven natisnjeno varstveno znakom. Pri **neozdravljivih poltnih boleznih** se na mestu kotranovega mila z uspehom uporablja.

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.

Kot **blauje kotranovo milo** za odpravljanje

nesnage s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkrijeno kosmetično **milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabe** služi.

Bergerjevo glicerinovo-kotranovo milo, v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumirano. Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 35 krajcev.

Od drugih Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil zaslužijo, da na nje posebno opozarjam: **Benzoe-milo** za fino polt; **boraksovo milo** za prsiče; **karbolsko milo** za uglajenje polti pri pikah vsed koz in kot razkužajoča mila; **Bergerjevo smrekovo-iglasto milo za umivanje in toiletto,** **Bergerjevo milo za nežno otročjo dobo (25 kr.);** **ichtyolovo milo** proti rudeči obrazu; **milo za pege** v obrazu jako učinkujode; **taninsko milo** za potne noge in proti izpadajušim las; **zobno milo**, najboljše sredstvo za čiščenje zob. Gledé vseh drugih Bergerjevih mil se najde vse potrebno v brošurici. Zahtevaj vedno **Bergerjeva mila,** ker je mnogo ničvrednih imitacij. (320-7)

Prodaja se v Ljubljani v lekarnah gg. V. Mayr, G. Piccoli, J. Srohoda in U. pl. Trnkóczy-ja, dalje skoro v vseh lekarnah na Kranjskem.

Predzadnji
teden!

goldinarjev

vrednosti.

I. Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7 DUNAJ.

Vsek dan odprava z Dunaja.

Pojasnila zastonj.

Razglas javne dražbe.

V ponedeljek dne 8. julija t. l. prodajalo se bode na javni dražbi vse blago iz R. Knific-eve konkurzne mase v prejšnji trgovini R. Knific a v Vipavi in sicer v večjih partijah tudi pod cenilno vrednostjo.

V konkurzno maso spada zlasti veliko modernega manufakturnega in tudi nekaj špecerijskega blaga, dalje dobro ohranjena trgovska in hišna oprava.

Začetek javne dražbe ob 8. uri dopoludne.

Oskrbnik konkurzne mase:

Dr. Dragotin Treo
odvetnik v Postojini.

(848-1)

Deželna Rogaška slatina

priporočevana od najmenitnejših medicinskih avtoritet.

Tempeljski vrelec, najboljša osvežujoča pijača, zlasti pri epidemijah.

izkušeno zdravilo za obolele prebavne organe.

Razpošilja se po deželnem oskrbištvu vreleca v Rogaten-Slatini.

Glavna zaloga pri Ivanu Lutinger-ju in Mihaelu

Kastner-ju v Ljubljani.

(350-11)

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb

Ljubljana **G. FLUX** Breg št. 6

išče več kuharic, hišn. pestunov, slug

za prodajalnice, kočljajev itd. itd. za

tu in drugod. (846)

Plemenite rake

gladke z rudečimi luščinami, razposilja vedno sveže lovljene, z garancijo, da **dospo živi, poštne in enrine prosto** povsed 150—170 komadov lepih rakov za juho z dvema debelima ščipalnicama po 2 gld. 50 kr., 80—90 numiznatih rakov po 3 gld. 50 kr. (834-3)

D. M. ANDERMANN, Brody, (Galicija).

Pozor! Varujte se,

da ne bote opeharjeni pri nakupu sladne kave. Dobica kažljajni ljudje še vedno ponarajo Kathreinerjevo kavo, zato ne jemljite drugih ko **beši** izvirne zavoje z napisom „Kathreiner“.

Kathreiner-Kneippova sladna kava je edina zdrava in okusna primes k bobovi kavi, natorni pridelek v velikih zrnih; vsaka škodljiva primes je izključena.

(704-6)

Razprodaja!

Nikdar več v življenji se ne nudi redka priložnost, za samo 2 gld.

dobiti nastopne prekrasne in koristne predmete. — **35 komadov za 2 gld.** in sicer: 1 jako elegantna pozlačena ura z lepo verižico, ki točno gre, s letno garancijo; 1 prekrasna kravata za gospode od pristne svile; 1 jako lepa igla za kravate z umetnim brillantom; 1 prekrasen častniški portemonnaie od usnja, ličen in trpezen; 1 jako lepa broša za gospo, Pariska fašon; 1 prekrasen prstan od imitovanega zlata z lepim kamenom; 1 prekrasen smodkovnik; 1 prekrasen ustnik za smodke; 3 komade gumb za prsa od double-zlata z simili-brillanti; 2 komada gumb za vratinike od imitovanega zlata z mehaniko; 2 komada mehaničnih manšetnih gumbov; 10 komadov finih angleškega papirja za pisma in 10 komadov finih angleških zavitkov za pisma. — Vseh teh 35 prelepih predmetov sem primoran oddati za semešno nizko ceno **2 gld.** kateri doslej še ni bilo primere. Da se vsak dvom izključuje, izjavjam, da sem pravljilen javno potrditi, da ima ura sama dvojno vrednost. Če bi komu roba ne ujajala, se denar drage volje vrne, tako da je za kupca izključen vsak risiko. Pošilja dokler zaloga traja, s poštnim povzetjem.

Krakovska razpošljalnica ur F. WINDISCH

Krakov, Miodowa Nr. 11 B. (839-1)

Fran Starè

sobni slikar

v Ljubljani, na Bregu št. 20

priporoča se slavnemu p. n. občinstvu v izvrševanje vseh v dekoracijsko in slikarsko obrt spadajočih del z zagotovilom ukusno modernega dela proti zmerni ceni. (647-10)

Ker sem pa večkrat odsončen zaradi dela, so stranke najljudneje naprošene, naj v slučaju potrebe omenjena dela naročajo pri meni **pismenim** potom.

Gostilna oddá se v najem

1. septembrom 1895 v nekem večjem in priljubljenem izletnem kraju na Kranjskem, ki leži na južni železnici; obstoji iz salona, 2 sob, kleti, kuhinje z vsemi drugimi potrebnimi prostori. Letna najemnina znaša 300 gld. — Več se izvē v zavodu za posredovanje A. Kališa v Ljubljani. (850—1)

Hiša na prodaj.

Ista ima jedno nadstropje, 6 sob, 2 kuhinji, 2 jedilni shrambi, 2 kleti, 1 hlev in 2 zeliščna vrta. Leži tik državnemu cestu in je posebno pričrno za gostilno ali za poletno stanovanje, krasen razgled, 10 minut od Tržiča oddaljena. Hiša je v dobrem stanju, 1887. leta sezidana. Cena 3500 gld. — Več se pozivā pri Ivanu Rutarju, hišnemu posestniku v Tržiču, Gorenjsko. (812—3)

Ljudevit Borovnik (386-15)

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se pripravlja v izdelovanju vsakovrstnih pušek za loce in strelice po najnovjih sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samoklesnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr proskoševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastonj.

Letovišče (vila)

novozgrajeno, v južni legi, z lepim razgledom, proti severu zaščiteno od vinogradov, **25 minut od mesta Maribora** južne železnice kolodvora oddaljeno, posebno prikladno za prijatelje lova, ribarstva ali kopanja, jedno nadstropje z dvonadstropnim razglednim stolpom, 9 sobami, kuhinjo itd., vrt s hišnim vodnjakom,

se proda iz proste roke ali pa dá za več let v najem in sicer takoj.

Dopisi blagovolijo naj se poslati pod šifro: „Vila“ na J. Gaisserjevo anončno ekspedicijo v Mariboru. (849—1)

Karl Wanitzky

arhitekt in mestni stavbeni mojster z Dunaja prevzema

vsakovrstne poprave, prezidanja in nove stavbe pod najugodnejšimi pogoji.

Pojasnila se dajo na Marije Terezije cesti št. 12, II. nadstropje, vsak dan od 2. do 3. ure po poludne. (725—14)

Fr. Čuden, Ljubljana, Mestni trg.

Jedino zastopstvo za Kranjsko svetovnoznanje

tovarne za bicikle Ivan Puch in drugovi v Gradci kakor tudi orožne tovarne za bicikle „Steyer“

in več drugih znanih tovarn. — V zalogi se dobivajo tudi vse pritiskline za kolesa, kakor: svetilke, zvonec, sedla, zračne sesalke itd. itd. vse po najnižjih cenah. (712—8)

Ceniki na razpolaganje.

Popolna razprodaja.

Zaradi opustitve trgovine se po znatno znižanih cenah razprodaja kuhinjsko posodje, okovi, orodje, peči, krtače itd.

(810—6)

Alb. Achtshin-u

Ljubljana, Gledališke ulice št. 8.

Nov krompir

100 kil 5 gld., postavljen na postajo Gorica, razposila proti povzetju (832—2)

Valentin Osana, Št. Peter pri Gorici.

Letovišče v Postojini.

Podpisane odda v najem za letovišče, even-tuelno prenočišče pripravne lepe sobe z novim pohištvom blizu kolodvora postojinskega, v najlepši legi ter po najnižji ceni.

(829—2)

Fran Paternost

„Narodna gostilna“ v Postojini.

Do 1. junija in od 1. septembra tarif za stanovanja znižan na 25%.

Zdravilišče

KRAPINSKE TOPLICE

na Hrvatskem,

od postaje Zagorske železnice „Zabok-Krapina-Toplice“ oddaljeno jedno vožno, otvorjeno je od 1. aprila d. konca oktobra. 30 do 50 stopinj R. toplo akratotermi eminentno delujejo pri protinu, pri miščini in sklepnih skrnini in nje poslednjih bolestih, pri bolih v boku, živčnih bolestih, bolezni na polti, in vsled ran, kroničnem morbus Brightii ali vnetici obistij, otrpenji, pri kronični vnetici maternice, pri eksudati v peritonealni vezni kanali. Velike basinske, polne, posebne marmorne in kropilne kopelji, izborna urejene znojne komore (sudariji, masaže, elektriciteta, švedska zdravilna gimnastika, udobna stanovanja. Dobre in cenene restavracije, stalna zdravilna godba vojaške godbe c. in kr. pešpolka nadvojvode Leopold št. 53. Velika senčnata izprehajališča i. t. d. Od 1. maja vsak dan s promet s poštnim omnibusom s Zabokom in Poljčanami. (428—11)

Kopališki zdravnik dr. Pavel pl. Orešković. Brosure v vseh knjigarnah. Prospekt pošilja in pojasnila daje

kopališko ravnateljstvo.

Preselitev prodajalnice.

Dovoljujem si slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznani, da sem svojo prodajalnico manufakturnega in lišpnega blaga

zaradi razrušenja hiše premestila s Sv. Petra ceste

v Špitalske ulice št. 2.

Izkrajoč svojo najtoplejšo zahvalo na zaupanji, ki se mi je skozi 28 let naklonilo, priporočam se slavnemu p. n. občinstvu tudi za naprej in beležim z velespoštovanjem

Terezija Eger.

Razprodaja vsled potresa!

Ker moram vsled katastrofe izprazniti moja skladischa v Frančiškanskih ulicah štev. 12 in na Sv. Jakoba trgu štev. 9 in mi vzlič vsemu prizadevanju ni mogoče najti drugih pripravnih prostorov, in ker sem blago iz jednega skladischa spravil v tako slabu klanico, da utegne isto v jesenskem deževnem vremenu izgubiti gotovo vso svojo vrednost, sem prisiljen, svoje blago

pod prvotno nakupno ceno

razprodajati, in vabim slavno p. n. občinstvo k prav mnogobrojnemu obiskovanju z zagotovilom, da ne bodo nikomur žal, da je porabil to ugodno priliko za kupovanje, ker gotovo nikdar več ne dobode tako cenenega blaga.

M. Pakić

trgovec z lesno robo, pletenino, siti in rešeti, žimo in halugo v Ljubljani, Šolski drevored.

p. n. Osobito si usojam opozarjati na mojo od mojih delalcev tkano

konjsko žimo

katero kupujem neobdelano v Bosni, Ogerski, Štirske in Kranjski in jo dam potem tkati, torej jo gotovo lahko oddam po najnižji ceni; istotako na

Crin d' Afrique (haluga ali morska trava)

za katero robo robo sem od Exportation Usine à vapeur de Crin végétal d'Afrique v Alžiriji glasom sklepnega pisma z dne 15. septembra 1894. leta prevzel samoprodajo za Ljubljano in Kranjsko.

Istotako priporočam svojo veliko zalogu finih košar za kupovanje na trgu, košarico za potovanja, živilnih tkanin, pletenina za ograjenje vrto, lesnih preprog, cekerjev za šolo in gospodinjstvo, nožnih preprog, slamnatih in kokosovih i. t. d.

P. n. vnanjem naročnikom se pri meni kupljeni predmeti brez daljnjih stroškov dostavljajo na kolodvor k dotednemu vlaku. (847—1)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uplovajoče sredstvo proti kurjim očesom, zunjem na podplati, petah in drugim trdim praskam kože.

Dobiva se v lekar-nah.

Ta obliž dobiva se le v jednji velikosti po 60 kl. L. Schwenk-a lekarna (13—26) Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno zamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se paži in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristen v Ljubljani: Jos. Mayr, J. Swoboda, U. pl. Trnkóczy, G. Piccoli, L. Grebel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnbacher; v Brezah A. Aichinger; v Trgu (na Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfsbergu A. Huth; v Krajiški K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Warto; v Radovljici A. Roblek; v Celji K. Gela; v Črnomlju F. Haika.

F. Cassermann

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

(298—17)

Solidne cene.

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje **civitnih oblek** po najnovejši faconi in najpovolnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladisču. — Gy. uradnikom se priporoča za izdelovanje **vsakovrstnih uniform** ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd.

Poverjeni začetek c. kr. uniformske blagajnoe drž. železnic uradnikov.

K št. 3760.

Aviso.

(783—2)

Zaradi zagotovitve **zakupne dobave ovsa, sena, slame, drvâ, premoga, koaksa in sveč** za čas od dné 1. septembra 1895 do 31. avgusta 1896 vršile se bodo pismene ponudbene obravnave v uradnih prostorih c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinov in sicer v nastopnih postajah:

v Celovcu	dné	18. julija	1895
.. Mariboru	..	11.	1895
.. Gradcu	..	15.	1895
.. Ljubljani	..	8.	1895
.. Trstu	..	3.	1895
.. Gorici	..	2.	1895
.. Kulju	..	5.	1895

Natančneji pogoji in ponudbeni obrazci razvidijo se iz obširnega razglasa v št. 134 "Slovenskega Naroda" z dné 12. junija 1895, kakor tudi pri c. in kr. vojaškem preskrbovalnem magacnu v Ljubljani do 8. julija 1895 mej 10. in 12. uro dopoludne.

C. in kr. intendancija 3. voja v Gradcu.

FR. ČUDEN

urar

v Ljubljani, Mestni trg

priporoča svojo največjo zalogu

vsakovrstnih švicarskih **ur**, uhanov, zlatnine in srebrnine.

Zaradi velike nesreče potresa ni sedaj nobene kupšije, torej prosim, kdor misli uro kupiti, naj jo koj sedaj naroči ali kupi. V ceniku postavljene cene so zdaj **za 10% znižane**. — Priporočam se z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden.

urar v Ljubljani.

(540—12)

Ceniki se dobivajo zastonj in se tudi po pošti pošiljajo.

Cement

železniške šine, traverze,
cinkasto in pocinkano ploščevino
železo za vezi

kovanje za okna in vrata

sploh **vse**, kar se pri stavbah potrebuje, priporoča **po zelo znižanih cenah**

Andr. Druškovič

trgovec z železnino

(442—21)

Glavni trg št. 10. Ljubljana. Glavni trg št. 10.

Kneza Ivana Liechtensteinskega tovarna glinastih izdelkov in Opeke

v Unter-Themenau pri Lundenburgu

ponuja svoje

plošče iz finega klinkerja in mozaične plošče
za vsake vrste tlakovane v najlepši izdelavi.

Dvojnopoštekljenje cevi iz kamenine

nastavke za kamine, pična ali klajna korita, školjke za scanje.

Klinker-jeve opeke, pečk s pečnicami in ognjiščne pečnice v razni izdelavi.

Zarezane strešnike, navadne strešnike, lispsna opeka za vnanost
poslop. posteklenjena in neposteklenjena v najboljši kakovosti.

Ceniki so na razpolago.

(770—5)

Št. 5765.

Razglas.

830—3

Deželni odbor kranjski razpisuje za novo deželno bolnico v Ljubljani:

a) službo mašinista

z letno plačo 720 gld.

b) službo kurjača

z letno plačo 480 gld.

Z obema službama je združeno še: prosto stanovanje, prosta kurjava in prosta svečava. Obe službi se oddasti **začasno**; v dotednih prošnjah pa, ki se morajo predložiti

do 10. julija 1895. 1.

deželnemu odboru, mora prisilec izkazati starost, šolsko omiko, znanje običajnih jezikov, sposobljenost za strežbo parnih kotlov in mašin ter dosevanje službovanje. Priložiti se mora tudi spričevalo o lepem vedenju.

Razen tega morajo prisileci za službo mašinista dokazati, da so praktično izvezbani v oskrbovanju električnih svetilnih naprav in parnih perilnic.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 14. junija 1895.

Ign. Fasching-a vdove ključavnica

Poljanski nasip h. št. 8

Reich-ova hiša

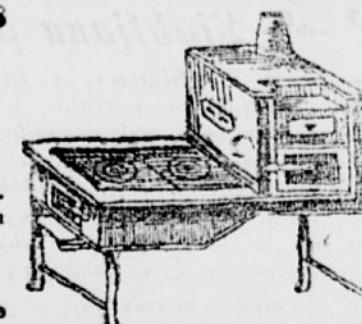
priporoča svojo bogato zalogu

štedilnih ognjišč

najpriprostejših, kakor tudi najljubših, z zloto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami.

Popravljanja hitro in po ceni.

Vnana naročila se najhitreje
(340—22) izvršujejo.

Prostovoljna licitacija.

V nedeljo dné 30. junija

ob 2. uri popoludne se bodo

dve njivi z deteljo in jedna pšenična njiva

pri Limovi tovarni, potem ob 4. uri popoludne

9 oral najlepšega travnika

v mestnem logu proti gotovemu plačilu tistemu prodalo, ki bode največ dal.

J. C. Juvančič

kurator Naceta Druškoviča.

Staroslavno žvepleno kopališče na Hrvatskem

Železniška
postaja

Varaždinske toplice

posta in
brzovaj

Zagorske železnice (Zagreb-Čakovec).

Analiza po dvornem svetovalcu profesorju dr. Ludwigu I. 1894. 58° C. vroč vrelec, žvepleno mahovje, nedosegljivo v svojem delovanju pri **misični skrnini** in kostennini v člankih, boleznih v zgibih in **otrpncijih** po vnetci in **klavostih**, protinu, živčnih boleznih, boleznih v kolki i. t. d., zenskih boleznih, poltnih in tajnih boleznih, kroničnih boleznih obistij, mehurnem kataru, skrofelnih, angleski bolezni, kovnih diskrizijah, n. pr. zastrupljeni po živem srebru ali svinco i. t. d.

Pivno zdravljenje pri boleznih v žrelu, jabolku, na prsti, jetrih,

Elektrika — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra.

Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti, stalna zdravilska godba, plesne zabave, koncerti i. t. d.

Na postaji Varadinske toplice pričakuje siherni dan omnibus geste. Tudi so na razpolago posebni vozovi in se je zarad istih prej obrniti na oskrbnitvo kopališča.

Zdravniška pojasnila daje kopališčni zdravnik dr. A. Longhino.

(518—10)

Prospective in brošure razpoložljive zastonj in poštnime prosto

oskrbnitvo kopališčem.

Varstvena znamka.

J. ANDĚL-A

novo izumljeni

prekomorski prašek

(premijiran z najvišjimi častnimi nagradami)

ugonablja ščurke, molje, stenice, bolhe, žoharje, muhe, mravilje, presičke, ptice pršice, sploh vse žuželike s skoro čeznaravno hitrostjo in sigurno-tjo, tako da od zalege mrčesovin ne ostane niti sledu.

Tovarna in razpošiljalnica:

(757—13)

J. ANDĚL, drogerija „pri črem psu“, v Pragi, Husova ulica št. 13.

Pristni prašek se dobiva v Ljubljani pri gospodu Albinu Sličar-Ji, trgovcu, Dunajska cesta št. 9 in pri firmi Stupica & Mal, Marija Teresija cesta št. 1; v Kamniku pri gospodu Jos. Močniku, lekarju.

F. P. Vidic & Comp.

v Ljubljani

priporočajo po najnižji ceni :

Zarezane strešnike (Strangfalzziegel) najboljše in najcenejše kritje.

Mozalk (šamotni) tlak za cerkve, hodnice, tratoarje itd.

Priznanice že napravljenih tlakovanj so na razpolago.

Cevi iz kamenine za vodovode, stranica itd.

Nasade za dimnike.

Lončene peči vsake barve.

Stedilna ognjišča.

Roman in Portland cement.

Proti ognju varno opeko in plošče.

Strešno lepnino ali klej (Dachpappe).

Karbolinej ter isto tako vse v stavbinsko stroko spadajoče predmete.

(345-12)

Elegantni album

→ S. Ljubljana po potresu

in cesar v Ljubljani, s 16 jako zanimivimi podobami ljubljanskih razvalin, v platno vezan in pozlačen, kot najlepši vseh do sedaj izišlih, po jako nizki ceni samo 40 kr. in opis potresa zraven zastonj — Ilustrovane knjižice po 20 kr., več skupaj pa ceneje.

Zaheta naj se le Paulinov elegantni album ali ilustrovana knjižica, ki se dobivata po vseh knjigarnah.

V blagohotno naročevanje se priporoča

(843-2) Jos. Paulin v Ljubljani.

Pohišno opravo

skladno za vrte, v stárokmetskem slogu za sobe izdeluje in

stavbarsko mizarstvo

izvršuje po nizki ceni

Jakob Žumer

(naslednik Zois-Götzl)

v Gorjah pri Bledu.

Na zahtevo se brezplačno dospošljajo ilustrirani ceniki. (689-6)

Najboljše voščilo svetá!

Fernolendt
voščilo za čevlje.

Ces. kralj. privileg.

tovarna utez. I. 1832
na Dunaji.

To voščilo brez galice (vitrijola) se lepo črno sveti ter vzdržuje usnje trpežno.

— Povsod v zalogi. — (3-26)

Zaradi ponarejanj naj se pazi natanko na moje imen

St. Fernolendt.

Poštni paketi, katerih vsebina (4 kilo voščila) je sortirana, posiljajo se za poskušno poštne prosto po 1 gld. 80 kr. na vsako poštne postajo.

Učenca

za fino ljubljansko kavarno išče posredovalnico služeb Terezija Novotny v Gradišči št. 2. (838-3)

Švicarija.

V nedeljo dné 30. junija t. l.

VELIK

VOJAŠKI KONCERT.

Začetek ob 4. uri.

Vstopnina 20 kr.

Otroci prosti.

Z velespoštovanjem

Ivan Eder.

Izdelovanje perila

Na debelo! Za gospode, gospé in otroke. Na drobno!

Prezema se opreme zaneveste.

(316-15) Ustanovljeno leta 1870.

! Cene in blago brez konkurenco!

Concili v nemštem, slovanskem in Italijanskem jeziku

se na zahtevanje poštne prosto pošljaj.

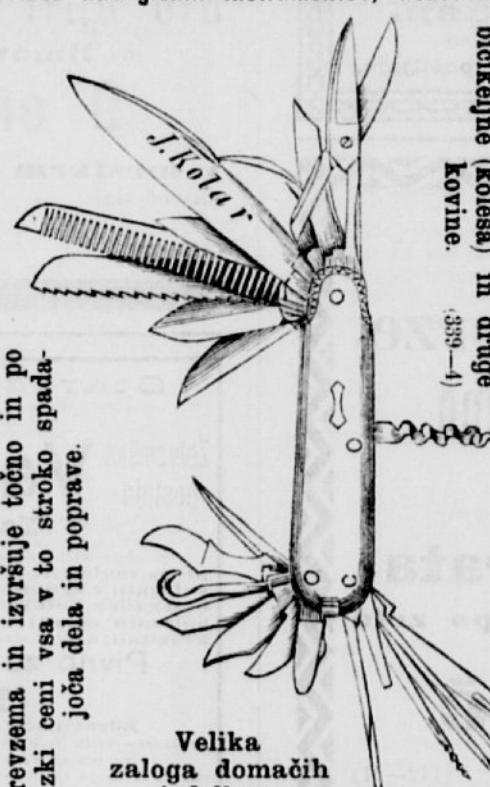
Prezema se opreme za novorojenčec.

C. J. Hamann v Ljubljani

zagajatelj perila več c. kr. častniških uniformovališč in uniformovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

JOS. KOLAR

izdelovalec kirurških instrumentov, nožev in orožja

V Ljubljani, Šelenburgove ulice štev. 6

Prezema in izvršuje točno in po nizki ceni vsa v to stroko spadajoča dela in poprave.

Velika
zaloga domačih
izdelkov.

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo bogato zalogo najfinjejsih britev, žepnih in drugih nožev, škarij za krojače, šivilje in manufakturiste ter vsakovrstnega vrtnarskega orodja.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Kričistilne kroglice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabranjenju človeškega telesa, skatenem želodeci, pomanjkanji slasti do jedil itd.

Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja škatljica samo 21 kr., jeden zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr.

Doviva se pri (821-26)

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju

lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradci.

Učenec

star 12—14 let, ki je obiskoval saj prvi razred srednje šole, vzprejme se takoj v specerijsko in galanterijsko prodajalnico na deželi. — Ved se izvē pri upravnosti „Slovenskega Naroda“. (807-7)

Podružnica v Ljubljani
zagrebškega stavbnega podjetništva
Pilar, Mally & Bauda
arhitekt, inženirji in mestni stavbeni mojstri.

Tehnični bureau: (726-15)

Trubarjeve ulice št. 1 (blizu St. Jakobskega mostu).

Ure za dogovore od 2. do 3. ure popoludne.

Prevzemanje in izvrševanje
načrtov, projektov, proračunov stroškov,
novih zgradeb in prezidav
sploh stavbnih del vsake vrste.

Jakob Štrukelj v Trstu

via Caserma št. 16, vhod piazza della Caserma
(nasproti veliki vojašnic)

prodaja po neverjetno nizkih cenah vsako
vrstna augleška

kolesa (bicikle).

Zastopstvo koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer
v Frankobrodu in „Viktoria Cykle Works“
Wolverhampton, Angleška.

Kolesa „Adler“ so sverovoznana in se rabijo v
nemški vojski. — Jamči se za vsako kolo 12 mesecev;
kdo ne zna voziti, nauči se brezplačno. — Pošilja
se na deželo in na vse kraje. — Cenike pošilja se
poštne prosto.

Veste li

odkod prihaja v večini slučajev prezgodnje postaranje, in to, da polt vene in omahuje? Skoro jedino od tod, ker se rabijo slabě polnena mila, ki se době po nizki ceni.

11 (61-3)

Uporabljajte torej, ako hočete priti v
okom takim neugodnim priklazim, na
večesojdom starost, samo najboljša mila,
zlasti pa dobrodejno, čisto, tolčeno
Doeringovo milo s sovo. To milo
je kakor nobeno drugo

najboljše sredstvo za negovanje
polti in nje konserviranje.

Generalno zastopstvo:

A. Motsch & Co., Dunaj, I., Lugeck Nr. 3.

Doviva se povsod po 30 kr. komad.

Wietersdorfska tovarna za Portland in Roman cement

F. Knoch-a & Comp. v Celovcu

priporoča svoje izdelke v znatno večji trgovorni in lomoporni trdnosti, nego to predpisujejo določila društva avstrijskih inženirjev in arhitektov za dobre kvalitete.

Zaloga in zastop za Kranjsko: Fr. Seunig & Comp. v Ljubljani, Marijin trg št. 2.

Svedočbe in ponudbe zastonj in poštne prosto.

(402-16)